

**STANDARDY OCHRONY
MAŁOLETNICH
w Zespole Szkół Ogólnokształcących
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Spis treści:

1. Wprowadzenie:
 - 1) W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?
 - 2) Co możecie w nich znaleźć?
 - 3) Prawa dziecka - dlaczego powinniście je znać?
 2. Część I – Standardy ochrony małoletnich w szkole
 3. Część II – Zasady postępowania w celu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem
-
- I. Zasady postępowania pracowników szkoły**
 - 1) Obszar: Przestrzeganie praw dziecka przez pracowników szkoły;
 - 2) Obszar: Komunikacja pracowników szkoły z małoletnimi uczniami;
 - 3) Obszar: Zakaz stosowania przez pracowników szkoły jakiejkolwiek formy przemocy wobec małoletniego, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym;
 - 4) Obszar: Kontakt pracowników szkoły z małoletnimi.
 - II. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w szkole. Zachowania niedozwolone małoletnich**
 - 1) Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi
 - 2) Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole
 - III. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu**
 - 1) Korzystanie z komputerów z dostępem do Internetu;
 - 2) Korzystanie z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu;
 - 3) Korzystanie z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.
 - IV. Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci**
 - V. Zasady ochrony prywatności małoletniego**
 - 1) Zasady ochrony wizerunku małoletnich;
 - 2) Zasady ochrony danych osobowych małoletnich.
-
4. Część III. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy. Procedury interwencyjne w szkole:
 - 1) Rodzaj krzywdy: Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego,
 - 2) Rodzaj krzywdy: Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego;
 - 3) Rodzaj krzywdy: Przemoc domowa stosowana wobec małoletniego;
 - 4) Rodzaj krzywdy: Nierówne traktowanie - dyskryminacja ucznia małoletniego;
 - 5) Rodzaj krzywdy: Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego;
 - 6) Rodzaj krzywdy: Stosowanie wobec małoletniego cyberprzemocy;
 - 7) Rodzaj krzywdy: Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu;
 - 8) Rodzaj krzywdy: Wysyłanie małoletniemu w internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych;
 - 9) Rodzaj krzywdy: Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania w sieci danych osobowych lub wizerunku

małoletniego;
10) Rodzaj krzywdy: Nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie.

5. Prawa dziecka, Wykaz telefonów i adresów mailowych instytucji pomocowych.

Informacje dodatkowe:

1. Niniejszy dokument został opracowany z myślą o całej społeczności Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim, w szczególności o uczniach pełnosprawnych, uczniach z niepełnosprawnościami, uczniach posiadających specjalne potrzeby edukacyjne, deficyty rozwojowe lub edukacyjne, a także o uczniach objętych nauczaniem indywidualnym. Dokument uwzględnia potrzeby uczniów wynikające z ich wieku, sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, emocjonalnej, społecznej oraz edukacyjnej.
2. Treści Standardów Ochrony Małoletnich podlegają systematycznej analizie i mogą być modyfikowane w zależności od pojawiających się zdarzeń, potrzeb uczniów, zmian w przepisach prawa, rekomendacji właściwych instytucji oraz wyników prowadzonego w szkole monitoringu. Aktualizacja dokumentu może następować nie rzadziej niż raz na dwa lata, a w razie potrzeby również częściej, w szczególności po przeprowadzeniu ankiet, analizie sytuacji wychowawczej szkoły lub wystąpieniu zdarzeń wymagających doprecyzowania procedur..
3. Monitoring i ewaluacja Standardów Ochrony Małoletnich prowadzone są z udziałem uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz pracowników szkoły. Mogą odbywać się w formie ankiet pisemnych, elektronicznych, rozmów, konsultacji, analizy dokumentacji szkolnej, zgłoszeń, interwencji oraz wniosków formułowanych przez Zespół Psychologiczno-Pedagogiczny.
4. Wyniki monitoringu są analizowane w celu oceny skuteczności funkcjonujących procedur, poziomu bezpieczeństwa uczniów, znajomości standardów przez społeczność szkolną oraz potrzeb w zakresie działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych. Na podstawie uzyskanych wyników szkoła może w ramach potrzeby wprowadzać zmiany organizacyjne, profilaktyczne, wychowawcze lub proceduralne służące dalszemu wzmocnieniu bezpieczeństwa uczniów.
5. W roku szkolnym 2025/2026 przeprowadzono monitoring realizacji Standardów Ochrony Małoletnich z wykorzystaniem ankiet skierowanych do uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz pracowników szkoły. Wyniki przeprowadzonych badań potwierdziły wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów, dobrą dostępność pomocy, wysoki poziom zaufania rodziców do szkoły oraz bardzo dobrą znajomość procedur przez pracowników. Jednocześnie analiza wyników wskazała na potrzebę dalszego systematycznego utrwalania znajomości Standardów Ochrony Małoletnich, rozwijania działań profilaktycznych w zakresie relacji rówieśniczych, bezpieczeństwa cyfrowego, ochrony wizerunku, reagowania na przemoc oraz wzmocnienia komunikacji z rodzicami.

I. Wprowadzenie

- ✓ W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?
- ✓ Co możecie w nich znaleźć?
- ✓ Prawa dziecka - dlaczego powinniście je znać?

Krzywdzenie dzieci i młodzieży jest poważnym problemem społecznym, który może występować zarówno w środowisku rodzinnym, rówieśniczym, szkolnym, jak i w przestrzeni cyfrowej. Współczesne zagrożenia przybierają różne formy — od przemocy fizycznej, psychicznej i słownej, poprzez przemoc rówieśniczą, wykluczenie, dyskryminację, cyberprzemoc, naruszenie prywatności i wizerunku, aż po zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z internetu, mediów społecznościowych, komunikatorów oraz nowych technologii.

W tej sytuacji jednym z najważniejszych obowiązków szkoły jest ochrona uczniów przed wszelkimi formami krzywdzenia, przeciwdziałanie przemocy i dyskryminacji oraz budowanie bezpiecznego, przyjaznego i wspierającego środowiska edukacyjnego. Szkoła powinna być miejscem, w którym każdy uczeń czuje się zauważony, wysłuchany, szanowany i chroniony, a w sytuacjach trudnych może liczyć na pomoc osób dorosłych.

Konieczność ochrony uczniów przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- każdy uczeń ma prawo do bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego;
- prawa dziecka i prawa ucznia powinny być znane, respektowane i chronione;
- niedopuszczalne jest stosowanie wobec uczniów jakiejkolwiek formy przemocy, poniżania, ośmieszania, dyskryminacji, wykluczania lub naruszania godności;
- każdy uczeń, który doświadcza krzywdy, przemocy, zagrożenia lub trudności, powinien otrzymać w szkole realną, szybką i adekwatną pomoc;
- szkoła ma obowiązek reagować nie tylko na ujawnione przypadki krzywdzenia, ale również na sygnały mogące świadczyć o zagrożeniu dobra małoletniego.

Istotnym i konkretnym działaniem szkoły na rzecz ochrony uczniów jest stworzenie warunków do skutecznego udzielania pomocy w sytuacjach trudnych oraz zapewnienie jasnych zasad postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego. Zadanie to realizuje dokument „Standardy Ochrony Małoletnich”, który stanowi zbiór zasad, procedur i kierunków działań służących ochronie uczniów przed przemocą, zaniedbaniem, wykorzystywaniem, dyskryminacją, cyberprzemocą oraz innymi zachowaniami naruszającymi ich godność, bezpieczeństwo i dobrostan.

Dokument ten jest wyrazem troski o bezpieczeństwo uczniów oraz o ich dobro fizyczne, psychiczne, emocjonalne i społeczne. Troska ta oznacza szczególną dbałość o godność każdego ucznia, jego prawo do ochrony, prawo do wysłuchania, prawo do prywatności, prawo do pomocy oraz prawo do nauki w środowisku wolnym od przemocy i zagrożenia.

Do opracowania Standardów Ochrony Małoletnich szkoła została zobowiązana przepisami prawa. Wprowadzenie standardów ma charakter systemowy i służy temu, aby każda placówka edukacyjna posiadała jasne zasady przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci i młodzieży, rozpoznawania sytuacji zagrożenia oraz podejmowania właściwych działań interwencyjnych. Standardy mają również wspierać pracowników szkoły, uczniów i rodziców w rozumieniu,

jakie zachowania są niedopuszczalne, gdzie szukać pomocy oraz jakie procedury obowiązują w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

„Standardy Ochrony Małoletnich” określają w szczególności:

1. Główne kierunki działań szkoły na rzecz ochrony uczniów, zwane w dokumencie standardami.
2. Zasady postępowania pracowników szkoły wobec uczniów, dotyczące w szczególności:
 - a) bezpiecznych relacji pracowników szkoły z małoletnimi;
 - b) komunikacji z uczniami opartej na szacunku, godności i podmiotowym traktowaniu;
 - c) zakazu stosowania wobec uczniów jakiegokolwiek formy przemocy, poniżania, ośmieszania, dyskryminacji lub naruszania prywatności;
 - d) ochrony danych osobowych i wizerunku uczniów;
 - e) zasad kontaktu pracowników szkoły z uczniami, także poza zajęciami dydaktycznymi.
3. Zasady bezpiecznych relacji między uczniami, w tym obowiązek przeciwdziałania agresji, przemocy, wykluczeniu, poniżaniu, ośmieszaniu, cyberprzemocy oraz innym zachowaniom naruszającym bezpieczeństwo lub godność drugiej osoby.
4. Zachowania niedozwolone wśród małoletnich, obejmujące między innymi przemoc fizyczną, słowną i psychiczną, zastraszanie, szantaż, nękanie, niszczenie rzeczy, kradzież, wykluczanie, dyskryminację, rozpowszechnianie treści naruszających godność innych osób, nagrywanie bez zgody, cyberprzemoc oraz inne działania zagrażające bezpieczeństwu uczniów.
5. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu, telefonów komórkowych, komunikatorów, mediów społecznościowych oraz innych narzędzi cyfrowych, w tym zasady przeciwdziałania cyberprzemocy, ochrony wizerunku, publikowaniu zdjęć i filmów bez zgody oraz naruszeniom prywatności.
6. Zasady ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci, w tym przed hejtem, cyberprzemocą, szantażem cyfrowym, ośmieszaniem, podszywaniem się pod inne osoby, publikowaniem kompromitujących materiałów, niebezpiecznymi kontaktami w internecie oraz innymi formami krzywdzenia w przestrzeni cyfrowej.
7. Ścieżki postępowania ucznia w przypadku doznawania krzywdy lub bycia świadkiem krzywdzenia innej osoby, w tym wskazanie osób, do których uczeń może zwrócić się o pomoc, takich jak wychowawca, nauczyciel, pedagog szkolny, psycholog szkolny, dyrektor szkoły lub inny zaufany pracownik szkoły.
8. Procedury interwencyjne obowiązujące pracowników szkoły w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego, przemocy rówieśniczej, przemocy domowej, cyberprzemocy, naruszenia wizerunku, zagrożenia bezpieczeństwa ucznia lub innych sytuacji wymagających reakcji.
9. Zasady dokumentowania działań podejmowanych w ramach ochrony małoletnich oraz zasady monitorowania, ewaluacji i aktualizacji standardów.

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią ważną formę zabezpieczenia praw uczniów. Znajomość praw dziecka, praw ucznia oraz obowiązujących w szkole zasad postępowania ma istotne znaczenie dla budowania bezpiecznej społeczności szkolnej. Uczeń, który zna swoje prawa, łatwiej rozpoznaje sytuacje niewłaściwe, szybciej zgłasza problem i wie, że może oczekiwać pomocy.

Jako osobom małoletnim uczniom należy się szczególna opieka i ochrona ze strony dorosłych. Nie zawsze są oni w stanie samodzielnie ocenić zagrożenie, przeciwstawić się przemocy lub skutecznie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Dlatego ochrona praw uczniów jest obowiązkiem rodziców, opiekunów prawnych oraz wszystkich pracowników szkoły.

Działania naruszające prawa dziecka mogą prowadzić do jego krzywdzenia. Krzywdzenie może przyjmować różne formy, w tym przemoc fizyczną, psychiczną, emocjonalną, słowną, seksualną, ekonomiczną, zaniedbanie, wykluczenie, dyskryminację, cyberprzemoc lub naruszenie prywatności. Źródłem krzywdy mogą być zarówno osoby dorosłe, jak i rówieśnicy. Z tego względu bardzo ważne jest, aby wszyscy członkowie społeczności szkolnej — uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły — znali obowiązujące zasady, przestrzegali ich oraz reagowali na sytuacje mogące zagrażać bezpieczeństwu ucznia.

Wyniki monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026 potwierdziły, że uczniowie w zdecydowanej większości wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc, rodzice pozytywnie oceniają działania szkoły w zakresie bezpieczeństwa, a pracownicy deklarują znajomość procedur i gotowość do reagowania na symptomy krzywdzenia. Jednocześnie monitoring wskazał na potrzebę dalszego systematycznego przypominania treści Standardów Ochrony Małoletnich, wzmacniania działań informacyjnych, rozwijania profilaktyki rówieśniczej i cyfrowej oraz utrwalania zasad reagowania w sytuacjach trudnych.

Standardy Ochrony Małoletnich są dokumentem żywym, podlegającym okresowej analizie i aktualizacji. Ich skuteczność zależy nie tylko od zapisów formalnych, ale przede wszystkim od codziennej praktyki szkoły, uważności pracowników, współpracy z rodzicami, zaufania uczniów oraz gotowości całej społeczności szkolnej do reagowania na wszelkie przejawy krzywdzenia.

CZĘŚĆ I

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Standard I.

Uczniowie, rodzice i pracownicy szkoły znają „Standardy ochrony małoletnich”. Dokument jest dostępny i upowszechniany

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest udostępniony na stronie internetowej szkoły oraz wyłożony do wglądu w sekretariacie szkolnym, w miejscu dostępnym dla uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz pracowników szkoły.
2. Dokument został udostępniony w dwóch wersjach: pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera najważniejsze informacje istotne z punktu widzenia ucznia, w szczególności: zasady bezpiecznych relacji, przykłady zachowań niedozwolonych, sposoby reagowania w sytuacjach trudnych oraz wskazanie osób, do których uczeń może zwrócić się o pomoc.
3. Informacje istotne dla małoletnich, wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich, są systematycznie upowszechniane w trakcie lekcji wychowawczych, konsultacji indywidualnych, godzin dostępności nauczycieli, zajęć profilaktycznych, warsztatów edukacyjnych oraz innych działań wychowawczych realizowanych na terenie szkoły.
4. Wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny oraz inni pracownicy szkoły przypominają uczniom najważniejsze zasady wynikające ze Standardów Ochrony Małoletnich, w szczególności na początku roku szkolnego, po aktualizacji dokumentu oraz w sytuacjach wymagających ponownego omówienia zasad bezpieczeństwa.
5. W każdej klasie uczniowie są informowani, do kogo mogą zwrócić się w przypadku doświadczenia przemocy, krzywdy, zagrożenia, trudności emocjonalnych, konfliktu rówieśniczego, cyberprzemocy lub naruszenia ich praw. Uczniowie otrzymują jasną informację, że mogą zgłosić problem wychowawcy, pedagogowi szkolnemu, psychologowi szkolnemu, dyrektorowi szkoły, nauczycielowi lub innemu zaufanemu pracownikowi szkoły.
6. Informacje o osobach odpowiedzialnych za przyjmowanie zgłoszeń oraz udzielanie pomocy uczniom są upowszechniane w sposób dostępny dla społeczności szkolnej, w szczególności poprzez stronę internetową szkoły, tablice informacyjne, dziennik elektroniczny, zebrania z rodzicami oraz działania wychowawcze prowadzone w klasach.
7. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o obowiązujących Standardach Ochrony Małoletnich podczas zebrań, konsultacji, za pośrednictwem dziennika elektronicznego oraz strony internetowej szkoły. Szkoła przypomina rodzicom najważniejsze zasady dotyczące ochrony małoletnich, procedur zgłaszania problemów oraz możliwości uzyskania wsparcia.
8. Pracownicy szkoły są zapoznawani z dokumentem oraz jego aktualizacjami. Znajomość Standardów Ochrony Małoletnich stanowi istotny element prawidłowego wykonywania obowiązków służbowych związanych z zapewnieniem uczniom

bezpieczeństwa, ochrony przed krzywdzeniem oraz właściwego reagowania na sytuacje trudne.

9. W związku z wynikami monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026, który wykazał, że uczniowie w zdecydowanej większości wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc, lecz znajomość samego dokumentu nie jest jednakowo utrwalona we wszystkich zespołach klasowych, szkoła będzie kontynuować działania informacyjne i profilaktyczne służące systematycznemu przypominaniu treści Standardów Ochrony Małoletnich.
10. Upowszechnianie Standardów Ochrony Małoletnich ma charakter ciągły i jest dostosowane do wieku, potrzeb oraz możliwości psychofizycznych uczniów, w tym uczniów z niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, trudnościami emocjonalnymi lub objętych nauczaniem indywidualnym.

Standard II.

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne oraz przyjazne środowisko w szkole.

1. Celem działań wszystkich pracowników szkoły jest ochrona małoletnich uczniów przed każdą formą krzywdzenia oraz zapewnienie im bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego, emocjonalnego i społecznego w środowisku szkolnym.
2. Pracownicy szkoły podejmują działania służące budowaniu atmosfery szacunku, życzliwości, zaufania i odpowiedzialności za bezpieczeństwo uczniów. W codziennej pracy kierują się dobrem dziecka, poszanowaniem jego godności, praw, prywatności oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
3. Pracownicy szkoły skutecznie reagują w sytuacjach, gdy małoletni uczeń doświadcza krzywdzenia, przemocy, zaniedbania, dyskryminacji, cyberprzemocy, naruszenia godności, naruszenia prywatności, zagrożenia bezpieczeństwa lub innych zachowań mogących negatywnie wpływać na jego dobrostan.
4. Pracownicy szkoły, zgodnie ze swoimi kompetencjami, zakresem obowiązków oraz rolami pełnionymi w szkole, czuwają nad bezpieczeństwem małoletnich uczniów podczas zajęć lekcyjnych, przerw międzylekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, uroczystości, wydarzeń szkolnych oraz innych form działalności organizowanych przez szkołę.
5. Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany do reagowania na sygnały mogące świadczyć o krzywdzeniu ucznia, w szczególności na objawy przemocy fizycznej, psychicznej, słownej, seksualnej, rówieśniczej, domowej, cyberprzemocy, zaniedbania, wykluczenia społecznego, dyskryminacji lub naruszenia praw dziecka.
6. Pracownicy szkoły nie pozostają obojętni wobec sytuacji mogących zagrażać bezpieczeństwu ucznia. W przypadku zauważenia niepokojących zachowań, informacji lub sygnałów podejmują działania zgodnie z obowiązującymi procedurami, informując odpowiednie osoby wskazane w Standardach Ochrony Małoletnich, w szczególności wychowawcę, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły.
7. Pracownicy szkoły zobowiązani są do podejmowania działań adekwatnych do sytuacji, wieku ucznia, jego potrzeb, stanu emocjonalnego oraz charakteru zgłaszanego problemu. Reakcja pracownika powinna być spokojna, wspierająca,

nieoceniająca i ukierunkowana na zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa oraz dalszej pomocy.

8. W przypadku ujawnienia przez ucznia trudnej sytuacji, doświadczenia przemocy lub poczucia zagrożenia, pracownik szkoły okazuje uczniowi wsparcie, wysłuchuje go z poszanowaniem jego godności, nie bagatelizuje zgłoszenia oraz nie podejmuje działań mogących narazić ucznia na wtórne skrzywdzenie, zawstydzenie lub poczucie winy.
9. Pracownicy szkoły współpracują ze sobą w zakresie ochrony małoletnich, w szczególności poprzez wymianę informacji zgodnie z zasadami poufności, konsultowanie sytuacji wymagających wsparcia, udział w działaniach wychowawczych i profilaktycznych oraz realizację zaleceń wynikających z procedur interwencyjnych.
10. Pracownicy szkoły wspierają uczniów w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych, przeciwdziałaniu przemocy, reagowaniu na cyberprzemoc, ochronie wizerunku, budowaniu prawidłowych relacji społecznych oraz rozwijaniu umiejętności komunikacji bez przemocy.
11. Pracownicy szkoły są zobowiązani do zachowania poufności informacji dotyczących ucznia i jego rodziny, z wyjątkiem sytuacji, w których przekazanie informacji jest konieczne ze względu na ochronę życia, zdrowia, bezpieczeństwa lub dobra małoletniego oraz wynika z obowiązujących przepisów prawa lub procedur szkolnych.
12. Pracownicy szkoły biorą udział w działaniach informacyjnych, szkoleniowych i przypominających dotyczących Standardów Ochrony Małoletnich, procedur interwencyjnych, rozpoznawania symptomów krzywdzenia uczniów oraz zasad reagowania w sytuacjach trudnych.
13. W związku z wynikami monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026, w którym pracownicy szkoły zadeklarowali znajomość Standardów Ochrony Małoletnich, znajomość procedur reagowania oraz umiejętność rozpoznawania symptomów krzywdzenia uczniów, szkoła kontynuuje działania służące utrzymaniu wysokiego poziomu świadomości i odpowiedzialności personelu w zakresie ochrony małoletnich.
14. W przypadku zgłoszenia przez pracowników trudności organizacyjnych, interpretacyjnych lub proceduralnych związanych z realizacją Standardów Ochrony Małoletnich, szkoła podejmuje działania wyjaśniające, wspierające lub szkoleniowe, tak aby zapewnić prawidłowe, jednolite i skuteczne stosowanie procedur przez wszystkich pracowników.
15. Personel szkoły współtworzy bezpieczne środowisko edukacyjne poprzez codzienną postawę opartą na szacunku, odpowiedzialności, uważności na potrzeby uczniów, gotowości do pomocy oraz konsekwentnym reagowaniu na wszelkie przejawy przemocy, krzywdzenia, zaniedbania, dyskryminacji i naruszania godności małoletnich.

Standard III.

Szkoła oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem, przemocą, zagrożeniami rówieśniczymi i cyfrowym.

1. Rodzice/opiekunowie prawni mają dostęp do obowiązujących w szkole „Standardów Ochrony Małoletnich” oraz są informowani o procedurach zgłaszania sytuacji trudnych, zagrożeń, podejrzenia krzywdzenia dziecka, przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, naruszenia wizerunku, dyskryminacji lub innych zachowań mogących zagrażać bezpieczeństwu ucznia.
2. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest udostępniony rodzicom/opiekunom prawnym za pośrednictwem strony internetowej szkoły, dziennika elektronicznego, zebrań z rodzicami, konsultacji indywidualnych oraz do wglądu w sekretariacie szkoły.
3. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani, do kogo mogą zwrócić się w sytuacji problemu dotyczącego dziecka. W szczególności mogą zgłosić sprawę wychowawcy klasy, pedagogowi szkolnemu, psychologowi szkolnemu, dyrektorowi szkoły, wicedyrektorowi lub innemu pracownikowi szkoły, do którego mają zaufanie.
4. Szkoła angażuje rodziców/opiekunów prawnych w działania prowadzone na rzecz ochrony małoletnich, w szczególności poprzez współpracę z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, udział w zebraniach, konsultacjach, działaniach profilaktycznych oraz przekazywanie informacji dotyczących bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
5. Szkoła systematycznie pozyskuje od rodziców/opiekunów prawnych informacje zwrotne dotyczące funkcjonowania „Standardów Ochrony Małoletnich”, poziomu bezpieczeństwa uczniów, skuteczności działań profilaktycznych, dostępności pomocy oraz sposobu reagowania szkoły na sytuacje trudne.
6. Informacje zwrotne od rodziców/opiekunów prawnych mogą być pozyskiwane w formie ankiet papierowych lub elektronicznych, rozmów, konsultacji indywidualnych, zebrań klasowych, spotkań z wychowawcami oraz zgłoszeń kierowanych do dyrektora szkoły, pedagoga, psychologa lub wychowawcy.
7. Szkoła umożliwia rodzicom/opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed krzywdzeniem, przemocą, zaniedbaniem, cyberprzecią, zagrożeniami w internecie, uzależnieniami behawioralnymi, e-papierosami, naruszeniem prywatności i wizerunku oraz innymi współczesnymi zagrożeniami dotyczącymi dzieci i młodzieży.
8. Działania edukacyjne kierowane do rodziców/opiekunów prawnych mogą być realizowane w formie zebrań, warsztatów, szkoleń, konsultacji indywidualnych, materiałów informacyjnych, komunikatów w dzienniku elektronicznym, informacji na stronie internetowej szkoły oraz spotkań ze specjalistami.
9. Szkoła wspiera rodziców/opiekunów prawnych w zakresie wychowania bez przemocy, budowania relacji opartych na szacunku, rozpoznawania sygnałów kryzysu emocjonalnego dziecka, reagowania na przemoc rówieśniczą, rozwiązywania konfliktów oraz wzmacniania dobrostanu psychicznego uczniów.
10. W ramach współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi szkoła przekazuje informacje dotyczące bezpiecznego korzystania przez uczniów z internetu, telefonów komórkowych, komunikatorów, mediów społecznościowych oraz innych narzędzi cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń takich jak cyberprzemoc, hejt,

publikowanie zdjęć lub filmów bez zgody, przerabianie wizerunku, podszywanie się pod inne osoby, szantaż cyfrowy oraz niewłaściwe korzystanie ze sztucznej inteligencji.

11. W przypadku zgłoszenia przez rodziców/opiekunów prawnych problemu dotyczącego bezpieczeństwa dziecka szkoła podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi procedurami, z zachowaniem zasad poufności, poszanowania godności ucznia oraz ochrony jego dobra.
12. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o podjętych przez szkołę działaniach w zakresie niezbędnym do zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, dobra małoletniego oraz poufności prowadzonych czynności.
13. W związku z wynikami monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026, w którym rodzice/opiekunowie prawni wysoko ocenili poziom bezpieczeństwa uczniów, dostępność pomocy oraz sposób reagowania szkoły na sytuacje trudne, szkoła kontynuuje działania wzmacniające współpracę z rodzicami oraz utrzymuje dotychczasowe formy komunikacji i wsparcia.
14. Jednocześnie, mając na uwadze, że część rodziców/opiekunów prawnych deklaruje jedynie częściową znajomość „Standardów Ochrony Małoletnich”, szkoła będzie systematycznie przypominać najważniejsze zapisy dokumentu, procedury zgłaszania problemów oraz osoby odpowiedzialne za udzielanie pomocy uczniom.
15. Uwagi i sugestie zgłaszane przez rodziców/opiekunów prawnych, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa uczniów podczas przerw, funkcjonowania przestrzeni wspólnych, korzystania z telefonów, przeciwdziałania e-papierosom, dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz monitoringu wybranych obszarów szkoły, są analizowane przez szkołę i mogą stanowić podstawę do planowania dalszych działań organizacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych.
16. Współpraca szkoły z rodzicami/opiekunami prawnymi w zakresie ochrony małoletnich ma charakter stały, partnerski i profilaktyczny. Jej celem jest wzmacnianie bezpieczeństwa uczniów, szybkie reagowanie na pojawiające się trudności, budowanie zaufania oraz zapewnienie spójnych oddziaływań wychowawczych w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Standard IV.

Szkoła zapewnia uczniom równe traktowanie, przestrzeganie ich praw oraz dostęp do wiedzy i pomocy w sytuacjach zagrożenia.

1. Szkoła oferuje uczniom edukację w zakresie praw dziecka, praw człowieka, praw ucznia oraz ochrony przed przemocą, krzywdzeniem, wykorzystywaniem, dyskryminacją, wykluczeniem, cyberprzemocą i innymi zagrożeniami mogącymi naruszać ich bezpieczeństwo, godność lub dobrostan psychiczny.
2. Edukacja w zakresie ochrony małoletnich realizowana jest w szczególności podczas godzin wychowawczych, zajęć profilaktycznych, warsztatów, konsultacji indywidualnych, spotkań ze specjalistami oraz innych działań wychowawczych i edukacyjnych prowadzonych na terenie szkoły.
3. W każdej klasie uczniowie są informowani, do kogo mogą zgłosić się po pomoc, radę lub wsparcie w przypadku doświadczenia krzywdzenia, przemocy, wykorzystywania,

- zagrożenia, konfliktu rówieśniczego, cyberprzemocy, naruszenia prywatności, naruszenia wizerunku lub innej sytuacji trudnej.
4. Uczniowie są informowani, że w sytuacji trudnej mogą zwrócić się w szczególności do wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, dyrektora szkoły, wicedyrektora, nauczyciela, pracownika szkoły pełniącego dyżur lub innej osoby dorosłej, do której mają zaufanie.
 5. Szkoła przekazuje uczniom jasną informację, że zgłoszenie przemocy, krzywdzenia, zagrożenia lub niepokojącej sytuacji nie jest „skarżeniem”, lecz odpowiedzialnym działaniem służącym ochronie bezpieczeństwa własnego lub innych osób.
 6. Uczniowie są systematycznie informowani o obowiązujących w szkole procedurach reagowania na przemoc, agresję, cyberprzemoc, dyskryminację, naruszenie godności, naruszenie prywatności, publikowanie treści bez zgody oraz inne zachowania niedozwolone.
 7. Szkoła podejmuje działania wzmacniające świadomość uczniów w zakresie reagowania jako świadek przemocy lub krzywdzenia. Uczniowie są uczeni, że w sytuacji zagrożenia nie muszą samodzielnie rozwiązywać konfliktu, jeżeli mogłoby to narazić ich na niebezpieczeństwo, lecz powinni szukać pomocy u osoby dorosłej.
 8. W szkole dostępne są dla uczniów materiały edukacyjne dotyczące praw dziecka, praw ucznia, ochrony przed przemocą, ochrony przed wykorzystywaniem seksualnym, zasad bezpieczeństwa w internecie, cyberprzemocy, ochrony wizerunku, odpowiedzialnego korzystania z telefonu oraz sposobów uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych.
 9. Materiały edukacyjne mogą mieć formę broszur, ulotek, plakatów, informacji zamieszczonych na stronie internetowej szkoły, komunikatów w dzienniku elektronicznym, prezentacji, scenariuszy godzin wychowawczych, materiałów profilaktycznych oraz innych treści dostosowanych do wieku i potrzeb uczniów.
 10. W szkole wyeksponowane są informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy w sytuacji trudnej, w tym dane osób udzielających wsparcia na terenie szkoły oraz numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
 11. Informacje o możliwościach uzyskania pomocy powinny być dostępne dla uczniów w sposób czytelny, zrozumiały i łatwy do odnalezienia, w szczególności na tablicach informacyjnych, stronie internetowej szkoły, w gabinecie pedagoga, gabinecie psychologa, sekretariacie lub innych miejscach wskazanych przez szkołę.
 12. Szkoła zapewnia uczniom równe traktowanie bez względu na płeć, wiek, wygląd, pochodzenie, status rodzinny, sytuację materialną, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, wyniki w nauce, przekonania, światopogląd lub inne cechy indywidualne.
 13. Szkoła podejmuje działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu, izolowaniu uczniów, ośmieszaniu, stygmatyzowaniu, poniżaniu, naruszaniu godności oraz wszelkim formom dyskryminacji w środowisku szkolnym.
 14. W przypadku uczniów z niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, trudnościami emocjonalnymi, zdrowotnymi lub społecznymi szkoła dostosowuje sposób przekazywania informacji oraz formy wsparcia do ich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych.
 15. W związku z wynikami monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026, który wykazał, że uczniowie w zdecydowanej większości wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc, szkoła kontynuuje działania wzmacniające dostępność informacji o osobach i formach wsparcia dostępnych na terenie placówki.
 16. Jednocześnie, mając na uwadze zróżnicowany poziom znajomości samych Standardów Ochrony Małoletnich w poszczególnych klasach, szkoła będzie

systematycznie przypominać uczniom najważniejsze zapisy dokumentu, obowiązujące procedury, prawa ucznia oraz zasady reagowania w sytuacjach trudnych.

17. Działania edukacyjne i profilaktyczne będą obejmowały w szczególności tematykę przemocy rówieśniczej, przemocy psychicznej, agresji słownej, cyberprzemocy, hejtu, ochrony wizerunku, publikowania treści bez zgody, odpowiedzialnego korzystania z internetu, telefonów komórkowych oraz reagowania na sytuacje naruszające bezpieczeństwo innych osób.
18. W przypadku klas lub grup, w których wyniki ankiet, obserwacje wychowawców, zgłoszenia uczniów, rodziców lub pracowników szkoły wskazują na potrzebę dodatkowego wsparcia, szkoła może zaplanować dodatkowe działania wychowawcze, profilaktyczne, integracyjne lub interwencyjne.
19. Celem działań szkoły jest nie tylko przekazanie uczniom informacji o obowiązujących standardach, ale również kształtowanie postaw odpowiedzialności, empatii, szacunku, reagowania na krzywdę oraz budowanie przekonania, że każdy uczeń ma prawo do bezpieczeństwa, ochrony i pomocy.
20. Realizacja niniejszego standardu podlega okresowemu monitorowaniu, a wnioski wynikające z ankiet uczniów, rodziców i pracowników szkoły są wykorzystywane do dalszego doskonalenia działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę uczniom.

1. W szkole precyzyjnie określone są sposoby postępowania pracowników w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, w szczególności w przypadku:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) przemocy fizycznej, psychicznej, słownej lub seksualnej,
 - d) zaniedbania ucznia,
 - e) dyskryminacji, wykluczenia lub nierównego traktowania,
 - f) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletniego,
 - g) cyberprzemocy, hejtu, szantażu cyfrowego, naruszenia prywatności lub wizerunku ucznia,
 - h) publikowania, rozpowszechniania lub przerabiania zdjęć, nagrań albo innych materiałów dotyczących ucznia bez jego zgody lub zgody osób uprawnionych,
 - i) innych zdarzeń mogących zagrażać bezpieczeństwu, zdrowiu, godności lub dobrostanowi małoletniego.
2. Postępowanie prowadzone w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia ucznia odbywa się z poszanowaniem jego godności, wolności, prawa do prywatności, prawa do wysłuchania oraz prawa do ochrony przed wtórnym skrzywdzeniem. Podejmowane działania nie mogą powodować u ucznia poczucia poniżenia, zawstydzenia, zagrożenia, winy, odrzucenia ani dodatkowej krzywdy psychicznej lub fizycznej.

3. Każdy pracownik szkoły, który zauważy sytuację mogącą świadczyć o krzywdzeniu małoletniego albo uzyska informację o takim zdarzeniu od ucznia, rodzica, pracownika szkoły lub innej osoby, jest zobowiązany do niezwłocznego podjęcia działań zgodnie z obowiązującymi procedurami. Pracownik nie bagatelizuje zgłoszenia, nie ocenia pochopnie sytuacji, nie pozostawia ucznia bez wsparcia oraz przekazuje informację właściwym osobom wskazanym w Standardach Ochrony Małoletnich.
4. W szkole ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy. Wsparcie to obejmuje w szczególności rozmowę z uczniem, zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa, udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, poinformowanie właściwych osób, podjęcie działań interwencyjnych oraz monitorowanie sytuacji ucznia po zakończeniu pierwszej interwencji.
5. Uczeń, który zgłasza krzywdzenie, przemoc, zagrożenie lub inną sytuację trudną, powinien zostać potraktowany z należytą powagą, spokojem i szacunkiem. Osoba przyjmująca zgłoszenie powinna wysłuchać ucznia, zapewnić go, że dobrze zrobił, zgłaszając problem, oraz poinformować go w sposób dostosowany do wieku i sytuacji, jakie dalsze działania zostaną podjęte.
6. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy sytuacji mogącej zagrażać życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu ucznia, szkoła podejmuje działania niezwłocznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz procedurami interwencyjnymi. W razie potrzeby szkoła zawiadamia odpowiednie instytucje, w szczególności policję, sąd opiekuńczy, ośrodek pomocy społecznej lub inne właściwe podmioty.
7. W szkole wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
8. W szkole wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu oraz za udzielanie mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniana wśród uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz pracowników szkoły, w szczególności poprzez stronę internetową szkoły, tablice informacyjne, dziennik elektroniczny, zebrania z rodzicami oraz działania wychowawcze prowadzone w klasach.
9. W przypadku zgłoszenia problemu uczeń oraz — w zakresie zgodnym z dobrem dziecka i obowiązującymi przepisami — jego rodzice/opiekunowie prawni otrzymują informację, kto w szkole prowadzi sprawę, do kogo mogą zwrócić się o dalsze informacje oraz jakie formy wsparcia są dostępne.
10. Działania podejmowane w związku ze zgłoszeniem są dokumentowane zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami, z zachowaniem poufności, ochrony danych osobowych oraz dobra małoletniego. Dokumentacja może obejmować w szczególności notatki służbowe, karty interwencji, informacje o podjętych działaniach, zalecenia, ustalenia zespołu oraz informacje o dalszym monitorowaniu sytuacji ucznia.
11. Szkoła monitoruje sytuację ucznia po ujawnieniu krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, w szczególności poprzez obserwację jego funkcjonowania, rozmowy wspierające, współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi, wychowawcą, pedagogiem, psychologiem oraz — w razie potrzeby — instytucjami zewnętrznymi.
12. W przypadku zgłoszeń dotyczących przemocy rówieśniczej szkoła podejmuje działania zarówno wobec ucznia doświadczającego krzywdzenia, jak i wobec sprawcy lub sprawców zachowań niedozwolonych oraz zespołu klasowego, jeżeli sytuacja tego wymaga. Działania mogą obejmować rozmowy wychowawcze, działania mediacyjne, zajęcia profilaktyczne, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, konsekwencje przewidziane w statucie szkoły oraz monitorowanie relacji w klasie.

13. W przypadku zgłoszeń dotyczących cyberprzemocy, naruszenia wizerunku, publikowania zdjęć lub nagrań bez zgody, tworzenia obraźliwych treści, memów, fotomontaży, materiałów z wykorzystaniem sztucznej inteligencji lub innych naruszeń cyfrowych, szkoła podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia ucznia, ustalenia okoliczności zdarzenia, ograniczenia dalszego rozpowszechniania materiałów oraz udzielenia pomocy osobie pokrzywdzonej.
14. W przypadku gdy z ankiet, rozmów, obserwacji wychowawców, zgłoszeń uczniów, rodziców lub pracowników wynika potrzeba dodatkowego wsparcia konkretnego zespołu klasowego, Zespół Psychologiczno-Pedagogiczny może rekomendować przeprowadzenie dodatkowych działań wychowawczych, profilaktycznych, integracyjnych lub interwencyjnych.
15. W związku z wynikami monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026, które wykazały wysoki poziom wiedzy uczniów i rodziców w zakresie możliwości uzyskania pomocy oraz pozytywną ocenę reagowania szkoły na sytuacje trudne, szkoła kontynuuje dotychczasowe działania interwencyjne i wspierające, jednocześnie wzmacniając ich czytelność, dostępność oraz systematyczne przypominanie społeczności szkolnej.
16. Mając na uwadze pojedyncze sygnały rodziców dotyczące możliwości dalszego usprawniania reagowania na sytuacje trudne oraz potrzebę wzmacniania bezpieczeństwa w przestrzeniach wspólnych szkoły, szkoła analizuje zgłaszane uwagi i — w razie potrzeby — podejmuje działania organizacyjne, wychowawcze lub profilaktyczne.
17. Celem działań podejmowanych w ramach niniejszego standardu jest zapewnienie uczniowi szybkiej, skutecznej i adekwatnej pomocy, ochrona jego dobra, ograniczenie skutków doznanej krzywdy, przeciwdziałanie dalszym naruszeniom oraz budowanie wśród uczniów, rodziców i pracowników przekonania, że każda sytuacja zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego spotka się z reakcją szkoły

Standard VI.

W szkole wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa uczniów w obszarze relacji społecznych, ochrony przed przemocą, cyberprzemocą, treściami szkodliwymi oraz zagrożeniami w przestrzeni cyfrowej.

1. W szkole opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem. Zasady te obejmują w szczególności poszanowanie godności ucznia, jego prywatności, prawa do bezpieczeństwa, prawa do wysłuchania, ochrony przed przemocą, dyskryminacją, poniżaniem, ośmieszaniem, wykluczeniem oraz wszelkimi zachowaniami naruszającymi dobro małoletniego.
2. W szkole określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań niedozwolonych. Uczniowie są informowani, że niedopuszczalne są wszelkie formy przemocy fizycznej, psychicznej, słownej, emocjonalnej, seksualnej, rówieśniczej, cyberprzemocy, wykluczania, zastraszania, szantażowania, poniżania, naruszania prywatności oraz publikowania treści godzących w dobro drugiej osoby.
3. Szkoła podejmuje działania wychowawcze i profilaktyczne służące budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych, rozwijaniu empatii, odpowiedzialności, kultury słowa, umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na krzywdę innych osób. Uczniowie są uczeni, że reagowanie na przemoc lub zgłoszenie sytuacji trudnej osobie dorosłej jest przejawem odpowiedzialności, a nie donoszeniem lub skarżeniem.

4. W szkole opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu, telefonów komórkowych, komunikatorów, mediów społecznościowych oraz innych narzędzi cyfrowych. Zasady te mają na celu ochronę uczniów przed treściami szkodliwymi, cyberprzemocą, naruszeniem prywatności, naruszeniem wizerunku, hejtem, szantażem cyfrowym, podszywaniem się pod inne osoby oraz innymi zagrożeniami występującymi w przestrzeni cyfrowej.
5. Szkoła podejmuje działania mające na celu ochronę uczniów przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci, w szczególności przed treściami promującymi przemoc, autoagresję, samookaleczenia, zachowania ryzykowne, uzależnienia, nienawiść, dyskryminację, pornografię, patostreamy, niebezpieczne wyzwania internetowe oraz inne materiały mogące negatywnie wpływać na rozwój psychiczny, emocjonalny i społeczny małoletnich.
6. W szkole zabronione jest wykorzystywanie urządzeń elektronicznych, internetu, komunikatorów, mediów społecznościowych lub narzędzi opartych na sztucznej inteligencji do krzywdzenia innych osób, w szczególności poprzez nagrywanie bez zgody, fotografowanie bez zgody, publikowanie kompromitujących materiałów, tworzenie memów, fotomontaży, przeróbek, fałszywych profili, treści typu deepfake, obraźliwych komentarzy lub innych materiałów naruszających godność, prywatność, dobre imię lub wizerunek ucznia albo pracownika szkoły.
7. Szkoła zwraca szczególną uwagę na bezpieczeństwo uczniów w przestrzeniach wspólnych, takich jak korytarze, szatnie, toalety, boisko, teren wokół szkoły oraz inne miejsca, w których może dochodzić do zachowań ryzykownych, przemocy rówieśniczej, naruszenia prywatności, palenia papierosów lub e-papierosów, nagrywania, fotografowania albo innych zachowań niedozwolonych.
8. W szkole opracowano i wdrożono procedury chroniące małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 - a) przemocy fizycznej,
 - b) przemocy psychicznej,
 - c) przemocy słownej,
 - d) przemocy rówieśniczej,
 - e) przemocy domowej,
 - f) przemocy seksualnej,
 - g) cyberprzemocy,
 - h) dyskryminacji lub wykluczenia,
 - i) naruszenia prywatności lub wizerunku ucznia,
 - j) kontaktu z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi,
 - k) zachowań ryzykownych zagrażających zdrowiu lub bezpieczeństwu ucznia.
9. W szkole opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskie Karty” oraz zasady postępowania w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego. Pracownicy szkoły są zobowiązani do reagowania na sygnały mogące świadczyć o przemocy domowej, zaniedbaniu lub zagrożeniu dobra dziecka.
10. Pracownicy szkoły realizują plan wsparcia ucznia po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy. Plan wsparcia powinien być dostosowany do sytuacji ucznia, rodzaju doznanej krzywdy, jego wieku, potrzeb emocjonalnych, możliwości psychofizycznych oraz skali zagrożenia.
11. Plan wsparcia ucznia może obejmować w szczególności rozmowy wspierające, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, współpracę z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, rodzicami/opiekunami prawnymi, dyrektorem szkoły oraz — w razie

potrzeby — z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak policja, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, poradnia psychologiczno-pedagogiczna lub inne właściwe podmioty.

12. W przypadku ujawnienia przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, naruszenia wizerunku lub innych zachowań niedozwolonych szkoła podejmuje działania nie tylko wobec osoby pokrzywdzonej i sprawcy, ale również wobec zespołu klasowego, jeżeli charakter sytuacji wskazuje na potrzebę przeprowadzenia działań wychowawczych, profilaktycznych, integracyjnych lub naprawczych.
13. Szkoła prowadzi działania profilaktyczne dotyczące odpowiedzialnego korzystania z telefonów komórkowych, internetu, mediów społecznościowych, komunikatorów oraz narzędzi sztucznej inteligencji. Działania te obejmują w szczególności tematykę ochrony prywatności, ochrony wizerunku, cyberprzemocy, hejtu, udostępniania treści bez zgody, bezpieczeństwa cyfrowego oraz konsekwencji prawnych i wychowawczych niewłaściwych zachowań w sieci.
14. W związku z wynikami monitoringu przeprowadzonego w roku szkolnym 2025/2026, które wskazały na wysokie poczucie bezpieczeństwa uczniów oraz pozytywną ocenę działań szkoły przez rodziców, szkoła kontynuuje dotychczasowe działania wychowawcze i profilaktyczne, jednocześnie wzmacniając obszary wymagające dalszego doskonalenia, w szczególności bezpieczeństwo cyfrowe, ochronę wizerunku, reagowanie na przemoc rówieśniczą, zachowania uczniów w przestrzeniach wspólnych oraz profilaktykę korzystania z telefonów i e-papierosów.
15. Szkoła analizuje sygnały wynikające z ankiet, rozmów, obserwacji wychowawców, zgłoszeń uczniów, rodziców i pracowników. W przypadku stwierdzenia potrzeby dodatkowego wsparcia szkoła podejmuje działania dostosowane do konkretnej klasy, grupy uczniów lub rodzaju występującego problemu.
16. Celem działań podejmowanych w ramach niniejszego standardu jest wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów, przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom ryzykownym, rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych, ochrona uczniów przed zagrożeniami cyfrowymi oraz budowanie środowiska szkolnego opartego na szacunku, zaufaniu, empatii i odpowiedzialności.

Standard VII.

Dokumentowanie działań podejmowanych w ramach ochrony małoletnich.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W szkole prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia małoletnich, krzywdzeniem małoletnich, przemocą rówieśniczą, przemocą domową, cyberprzemocą, naruszeniem prywatności, naruszeniem wizerunku, dyskryminacją lub innymi sytuacjami mogącymi zagrażać bezpieczeństwu, zdrowiu, godności albo dobru ucznia.
2. Rejestr spraw prowadzony jest z zachowaniem zasad poufności, ochrony danych osobowych oraz poszanowania dobra małoletniego. Dostęp do rejestru mają wyłącznie osoby upoważnione przez dyrektora szkoły lub osoby realizujące czynności wynikające z procedur ochrony małoletnich.
3. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem uczniów składają oświadczenie o zachowaniu poufności oraz zobowiązanie do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych informacji i danych osobowych.

4. Dokumentacji podlegają działania podejmowane w związku ze zgłoszeniem lub podejrzeniem krzywdzenia małoletniego, w szczególności: przyjęcie zgłoszenia, rozmowy z uczniem, rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi, rozmowy z pracownikami szkoły, działania interwencyjne, działania wspierające, zawiadomienia odpowiednich instytucji oraz ustalenia dotyczące dalszego monitorowania sytuacji ucznia.
5. W szkole mogą być sporządzane notatki służbowe, karty interwencji, protokoły spotkań, informacje o podjętych działaniach, zalecenia do dalszej pracy wychowawczej lub profilaktycznej oraz dokumentacja dotycząca udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, jeżeli jest to uzasadnione charakterem sprawy.
6. W przypadku ujawnienia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia ucznia szkoła dokumentuje również działania związane z zapewnieniem mu wsparcia po interwencji, w tym ustalenia dotyczące opieki wychowawczej, psychologicznej, pedagogicznej, współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz ewentualnej współpracy z instytucjami zewnętrznymi.
7. Dokumentacji podlegają także działania profilaktyczne i wychowawcze podejmowane w zespołach klasowych w związku z wynikami ankiet, obserwacjami wychowawców, zgłoszeniami uczniów, rodziców/opiekunów prawnych lub pracowników szkoły.
8. W szkole gromadzona jest dokumentacja dotycząca monitoringu i ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich, w szczególności: wzory ankiet, wyniki ankiet uczniów, rodziców/opiekunów prawnych i pracowników, opracowania wyników, raporty z monitoringu, wnioski końcowe, rekomendacje oraz informacje o działaniach podjętych po analizie wyników.
9. Wyniki ankiet i raporty z monitoringu są wykorzystywane do oceny skuteczności funkcjonujących procedur, planowania działań wychowawczych, profilaktycznych i organizacyjnych oraz do aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich.
10. Wnioski i rekomendacje wynikające z monitoringu mogą być przedstawiane dyrektorowi szkoły, zespołowi psychologiczno-pedagogicznemu, wychowawcom klas lub radzie pedagogicznej w zakresie niezbędnym do planowania dalszych działań, z zachowaniem zasad poufności i ochrony danych osobowych.
11. Aktualizacja Standardów Ochrony Małoletnich, dokonana na podstawie wyników monitoringu, ankiet, zgłoszeń, obserwacji lub zmian w przepisach prawa, jest dokumentowana poprzez wskazanie zakresu wprowadzonych zmian, daty aktualizacji oraz osób lub zespołu odpowiedzialnego za opracowanie zmian.
12. Dokumentacja dotycząca ochrony małoletnich przechowywana jest w sposób zabezpieczający ją przed dostępem osób nieuprawnionych, z zachowaniem obowiązujących przepisów prawa, zasad ochrony danych osobowych oraz wewnętrznych procedur obowiązujących w szkole.
13. W związku z monitoringiem przeprowadzonym w roku szkolnym 2025/2026 szkoła dokumentuje wyniki ankiet uczniów, rodziców/opiekunów prawnych i pracowników, opracowane wnioski końcowe oraz rekomendacje dotyczące dalszego wzmacniania bezpieczeństwa uczniów, w szczególności w obszarze znajomości standardów, bezpieczeństwa cyfrowego, relacji rówieśniczych, ochrony wizerunku, reagowania na przemoc oraz współpracy z rodzicami.
14. Prowadzona dokumentacja stanowi potwierdzenie, że szkoła nie tylko posiada Standardy Ochrony Małoletnich, ale również systematycznie monitoruje ich funkcjonowanie, analizuje potrzeby społeczności szkolnej i podejmuje działania służące doskonaleniu systemu ochrony uczniów.

Standard VIII.

Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte w szkole zasady oraz realizowane sposoby ochrony małoletnich są systematycznie monitorowane i weryfikowane, nie rzadziej niż raz na dwa lata, a w razie potrzeby również częściej, w szczególności w przypadku zmian w przepisach prawa, pojawienia się nowych zagrożeń, wystąpienia zdarzeń wymagających analizy lub po przeprowadzeniu diagnozy potrzeb społeczności szkolnej.
2. Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich obejmuje ocenę skuteczności obowiązujących procedur, poziomu znajomości standardów przez uczniów, rodziców/opiekunów prawnych i pracowników szkoły, dostępności pomocy, sposobu reagowania na sytuacje trudne oraz poczucia bezpieczeństwa uczniów.
3. Do weryfikacji stosowanych zasad i procedur szkoła pozyskuje opinie uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz pracowników szkoły. Opinie te mogą być pozyskiwane w formie ankiet papierowych lub elektronicznych, rozmów, konsultacji, obserwacji, analizy zgłoszeń, analizy dokumentacji oraz wniosków formułowanych przez wychowawców, pedagoga, psychologa i Zespół Psychologiczno-Pedagogiczny.
4. Monitoring może obejmować całą społeczność szkolną albo wybrane grupy uczniów, rodziców/opiekunów prawnych i pracowników, jeżeli wynika to z potrzeb organizacyjnych, diagnostycznych lub wychowawczych szkoły.
5. W przypadku gdy wstępne wyniki monitoringu wskazują na potrzebę pogłębienia diagnozy, szkoła może rozszerzyć badanie na kolejne klasy lub grupy respondentów w celu uzyskania pełniejszego i bardziej reprezentatywnego obrazu funkcjonowania Standardów Ochrony Małoletnich w placówce.
6. Wyniki monitoringu są opracowywane i analizowane przez osoby lub zespół wskazany przez dyrektora szkoły, w szczególności przez Zespół Psychologiczno-Pedagogiczny, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, wychowawców lub innych wyznaczonych pracowników szkoły.
7. Po zakończeniu monitoringu sporządza się analizę wyników, wnioski końcowe oraz rekomendacje dotyczące dalszych działań wychowawczych, profilaktycznych, opiekuńczych, organizacyjnych lub proceduralnych.
8. Wnioski z monitoringu są wykorzystywane do doskonalenia działań szkoły w zakresie ochrony małoletnich, w szczególności do planowania zajęć profilaktycznych, działań wychowawczych, konsultacji z rodzicami, szkoleń dla pracowników, aktualizacji procedur oraz wzmacniania bezpieczeństwa uczniów.
9. W przypadku gdy wyniki monitoringu wskazują na zróżnicowany poziom znajomości Standardów Ochrony Małoletnich wśród uczniów lub rodziców/opiekunów prawnych, szkoła podejmuje działania informacyjne i edukacyjne służące systematycznemu przypominaniu najważniejszych zapisów dokumentu, procedur zgłaszania problemów oraz osób odpowiedzialnych za udzielanie pomocy.
10. W przypadku gdy wyniki monitoringu, odpowiedzi otwarte, zgłoszenia lub obserwacje wskazują na potrzebę wzmocnienia bezpieczeństwa w określonych obszarach, szkoła może podjąć działania organizacyjne lub profilaktyczne dotyczące między innymi bezpieczeństwa podczas przerw, funkcjonowania przestrzeni wspólnych, korzystania z telefonów komórkowych, przeciwdziałania cyberprzemocy, ochrony wizerunku,

reagowania na przemoc rówieśniczą, profilaktyki e-papierosów oraz wzmacniania dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

11. Dyrektor szkoły określa zasady monitoringu i kontroli Standardów Ochrony Małoletnich, w szczególności termin przeprowadzenia monitoringu, zakres badania, osoby odpowiedzialne za jego przygotowanie i opracowanie wyników oraz sposób wykorzystania uzyskanych wniosków.
12. Dyrektor szkoły, po zapoznaniu się z wynikami monitoringu i rekomendacjami, podejmuje decyzję o ewentualnej aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich, wdrożeniu działań naprawczych, organizacyjnych, profilaktycznych lub szkoleniowych.
13. Aktualizacja Standardów Ochrony Małoletnich może obejmować zmianę lub doprecyzowanie zapisów dotyczących procedur interwencyjnych, bezpieczeństwa cyfrowego, ochrony wizerunku, zasad korzystania z telefonów i urządzeń elektronicznych, reagowania na przemoc rówieśniczą, współpracy z rodzicami, dokumentowania działań oraz prowadzenia monitoringu.
14. Wyniki monitoringu, opracowane raporty, wnioski końcowe, rekomendacje oraz informacje o wprowadzonych zmianach są przechowywane w dokumentacji szkoły z zachowaniem zasad poufności, ochrony danych osobowych oraz dobra małoletnich.
15. Monitoring przeprowadzony w roku szkolnym 2025/2026, obejmujący uczniów, rodziców/opiekunów prawnych oraz pracowników szkoły, stanowi podstawę do aktualizacji niniejszych Standardów. Wyniki badania potwierdziły wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczniów, dobrą dostępność pomocy, wysoki poziom zaufania rodziców do szkoły oraz bardzo dobrą znajomość procedur przez pracowników. Jednocześnie wskazały na potrzebę dalszego utrwalania znajomości Standardów Ochrony Małoletnich, wzmacniania działań profilaktycznych, rozwijania bezpieczeństwa cyfrowego, ochrony wizerunku, reagowania na przemoc rówieśniczą oraz kontynuowania współpracy z rodzicami.
16. Celem monitoringu jest zapewnienie, aby Standardy Ochrony Małoletnich pozostawały dokumentem aktualnym, praktycznym i dostosowanym do realnych potrzeb społeczności szkolnej, a podejmowane przez szkołę działania skutecznie chroniły uczniów przed krzywdzeniem oraz wzmacniały ich bezpieczeństwo fizyczne, psychiczne, emocjonalne i społeczne.

CZĘŚĆ II

ZASADY POSTĘPOWANIA W CELU OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

1. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW SZKOŁY Z MAŁOLETNIMI

Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas ich pobytu w szkole.
2. Pracownicy wspierają uczniów w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich potrzeby rozwojowe, możliwości psychofizyczne, niepełnosprawności oraz specjalne potrzeby edukacyjne.
3. Pracownicy podejmują wobec uczniów działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw, w szczególności wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych oraz promowanie zasad właściwego zachowania i kultury osobistej.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników szkoły, a także stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

❖ Obszar: Przestrzeganie praw dziecka

Pracownicy szkoły

1. Przestrzegają praw dziecka i praw człowieka oraz podejmują działania służące ich ochronie.
2. Upowszechniają wiedzę o prawach dziecka i prawach człowieka, podejmując tę problematykę podczas godzin wychowawczych, zajęć dydaktycznych oraz innych działań realizowanych przez szkołę, zgodnie z programem nauczania i programem wychowawczo-profilaktycznym.
3. Zapewniają uczniom swobodny dostęp do zajęć lekcyjnych.
4. Nie ograniczają uczniom dostępu do zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych, w szczególności poprzez bezpodstawne wyproszenie z klasy, niewpuszczenie do sali lekcyjnej lub szkoły.
5. Udzielają uczniom pomocy w nauce, pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub umożliwiają im dostęp do właściwych form wsparcia.
6. Zachęcają i motywują uczniów do aktywności w organizacjach, kołach, stowarzyszeniach i innych formach działalności funkcjonujących na terenie szkoły, w tym w samorządzie uczniowskim.
7. Nie ujawniają spraw omawianych podczas posiedzeń rady pedagogicznej, jeżeli mogłoby to naruszać dobro osobiste uczniów lub ich rodziców/opiekunów prawnych.
8. Nie rozpowszechniają informacji dotyczących sytuacji rodzinnej ucznia, w szczególności informacji o wykształceniu rodziców, problemach rodzinnych, zdrowotnych, opiekuńczych, uzależnieniach, rozwodzie lub innych okolicznościach dotyczących życia prywatnego rodziny.
9. Nie upubliczniają i nie rozpowszechniają informacji o życiu prywatnym uczniów oraz nie naruszają tajemnicy ich korespondencji, w tym wiadomości SMS, e-mail,

- wiadomości przesyłanych przez komunikatory lub inne środki komunikacji elektronicznej.
10. Szanują prawo uczniów do prywatności. Jeżeli ze względu na ochronę dobra lub bezpieczeństwa ucznia konieczne jest odstępnie od zasady poufności, wyjaśniają uczniowi przyczyny takiego działania najszybciej, jak jest to możliwe.
 11. Nie ujawniają osobom nieuprawnionym informacji wrażliwych dotyczących ucznia, w szczególności jego wizerunku, sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej lub prawnej.
 12. Nie utrwalają wizerunku ucznia, w szczególności poprzez filmowanie, fotografowanie lub nagrywanie głosu, dla celów prywatnych lub szkolnych, jeżeli szkoła nie uzyskała wymaganych zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych uczniów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 13. Nie zatrzymują własności ucznia, w tym telefonu komórkowego lub innych przedmiotów, z wyjątkiem sytuacji przewidzianych w przepisach prawa, statucie szkoły lub procedurach bezpieczeństwa.
 14. Nie dokonują przeszukania plecaka, torby, odzieży ani innych rzeczy ucznia bez jego zgody. W przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia przedmiotów lub substancji niedozwolonych pracownik szkoły postępuje zgodnie z obowiązującymi procedurami bezpieczeństwa.
 15. Zapewniają uczniom poszanowanie prawa do odpoczynku, czasu wolnego, aktywności rekreacyjnej oraz uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym, stosownie do ich wieku i możliwości.
 16. W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów czuwają nad nimi podczas przerw, zajęć lekcyjnych, zajęć pozalekcyjnych oraz innych form dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych organizowanych przez szkołę.
 17. Podczas pobytu uczniów w szkole zapewniają im warunki ochrony przed przemocą, uzależnieniami, zachowaniami ryzykownymi oraz innymi zagrożeniami społecznymi.
 18. Gwarantują uczniom poszanowanie nietykalności cielesnej i nie stosują wobec nich żadnych form przemocy.
 19. Szanują godność każdego ucznia.
 20. Traktują uczniów równo, niezależnie od ich wyznania, światopoglądu, płci, wieku, wyglądu, pochodzenia, sytuacji rodzinnej, stanu zdrowia, niepełnosprawności, statusu społecznego, etnicznego lub kulturowego, pod warunkiem że zachowania uczniów nie naruszają praw i wolności innych osób, porządku publicznego ani zasad bezpieczeństwa.
 21. Oceniają uczniów sprawiedliwie i obiektywnie, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole, bez względu na wygląd zewnętrzny, status rodzinny, sytuację osobistą lub poziom osiągnięć edukacyjnych. Na prośbę ucznia nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę.
 22. Doceniają i szanują wkład uczniów w podejmowane działania oraz traktują ich równo, bez względu na płeć, sprawność, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy czy inne cechy indywidualne. Unikają faworyzowania uczniów oraz wszelkich przejawów dyskryminacji.
 23. Konstruktywnie rozwiązują konflikty uczniów z personelem oraz rówieśnikami. Zapewniają uczniom prawo do przedstawienia swojego stanowiska i uzasadnienia swoich racji w sytuacji konfliktowej.
 24. Udzielają uczniom informacji o decyzjach podejmowanych w szkole, które ich dotyczą, w szczególności dotyczących kar, nagród, ocen, przeniesienia do innej klasy lub szkoły, zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami szkolnymi.
 25. Informują uczniów o przysługujących im prawach, środkach ochrony oraz

procedurach postępowania w przypadku naruszenia praw ucznia.

❖ **Obszar: Komunikacja pracowników szkoły z małoletnimi Zasady komunikacji pracowników szkoły z małoletnimi**

Pracownicy szkoły

1. Okazują zrozumienie dla trudności i problemów uczniów.
2. Dają uczniom prawo do odczuwania i wyrażania emocji, wypowiedziania własnego zdania oraz bycia wysłuchanym.
3. Nie zawstydzają, nie upokarzają, nie lekceważą i nie obrażają uczniów.
4. Nie używają wobec uczniów wyzwisk, nie wyśmiewają ich, nie ośmieszają oraz nie stosują przezwisk ani zdrobnień naruszających godność ucznia.
5. Nie wytykają błędów uczniów w sposób, który mógłby ich ranić, poniżać lub zawstydząć.
6. Nie grożą uczniom oraz nie wyrażają dezaprobaty wobec ich zachowania lub postępów w nauce w sposób uwłaczający ich godności i poczuciu własnej wartości.
7. Nie reagują złośliwością ani sarkazmem na zachowanie uczniów lub ich postępy w nauce. Nie żartują z uczniów w sposób, który mógłby obniżać ich poczucie własnej wartości.
8. Krytykują zachowanie ucznia w sposób konstruktywny, tak aby uczeń nie czuł się zraniony, poniżony, zmuszony do obrony lub kontrataku.
9. Nie podnoszą głosu na uczniów i nie krzyczą na nich, z wyjątkiem sytuacji wynikających z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa.
10. W procesie rozwiązywania konfliktów dbają o komunikację dającą uczniom poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą ich przed poczuciem krzywdy, niesprawiedliwości, zlekceważenia lub odrzucenia.
11. Metody dyscyplinowania uczniów dobierają adekwatnie do ich wieku, poziomu rozwoju oraz sytuacji. Metody te nie mogą naruszać godności ani nietykalności osobistej uczniów. Zakazane jest stosowanie kar fizycznych.
12. Wyjaśniają uczniowi, za co i dlaczego została wobec niego zastosowana określona konsekwencja wychowawcza lub porządkowa.

❖ **Obszar: Zakaz stosowania przez pracowników szkoły jakiejkolwiek formy przemocy wobec małoletniego, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym**

Pracownicy szkoły

1. Nie naruszają obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy uczniowie są przez nich traktowani sprawiedliwie. Pracownicy szkoły nie różnicują uczniów i nie dyskryminują ich ze względu na pochodzenie, tożsamość, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę, umiejętności, stan zdrowia, niepełnosprawność, sytuację rodzinną lub inne cechy indywidualne.
2. Nie wykorzystują wobec uczniów relacji władzy, zależności lub przewagi fizycznej, w szczególności poprzez zastraszanie, przymuszanie, groźby lub wywieranie presji.
3. Nie stosują wobec uczniów żadnej formy przemocy fizycznej, w szczególności: bicia, popychania, szturchania, szczypania, szarpania, ograniczania swobody ruchu, wykręcania rąk, ciągnięcia za włosy, uderzania przedmiotami, niszczenia rzeczy ucznia lub innych działań naruszających jego nietykalność cielesną.
4. Nie stosują wobec uczniów żadnej formy przemocy psychicznej, w szczególności:

- a) izolowania, pomijania lub obniżania statusu ucznia w grupie,
 - b) stygmatyzowania ucznia z powodu jego zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, światopoglądu, sytuacji rodzinnej lub materialnej,
 - c) wyszydzania, wyśmiewania, ośmieszania, poniżania, wyzywania lub grożenia,
 - d) stawiania nadmiernych i nieadekwatnych wymagań, stosowania zbyt surowych ocen, zastraszania, obrażania godności ucznia lub stosowania kar niewspółmiernych do sytuacji,
 - e) kierowania agresywnych wypowiedzi, komentarzy lub ataków na czatach, komunikatorach i forach internetowych,
 - f) umieszczania obraźliwych lub ośmieszających ucznia rysunków, zdjęć, filmów albo innych materiałów,
 - g) rozpowszechniania nieprawdziwych, poniżających lub krzywdzących ucznia informacji,
 - h) cyberstalkingu, w tym śledzenia aktywności ucznia w sieci i upubliczniania informacji na jego temat.
5. Nie stosują wypowiedzi naruszających godność ucznia ani wypowiedzi o podtekście seksualnym. Nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności, wyglądu lub atrakcyjności seksualnej ucznia, w szczególności:
- a) nie komentują ciała, wyglądu lub ubioru ucznia w sposób niestosowny albo o podtekście seksualnym,
 - b) nie stosują komentarzy dyskryminujących lub poniżających ze względu na płeć,
 - c) nie stosują wulgarnych, niestosownych lub dwuznacznych dowcipów i żartów,
 - d) nie kierują do uczniów wulgarnych, dwuznacznych lub niestosownych wiadomości SMS, e-maili ani wiadomości przesyłanych przez komunikatory,
 - e) nie publikują prywatnych zdjęć ani informacji dotyczących uczniów i ich rodzin w mediach społecznościowych bez zgody uprawnionych osób,
 - f) nie prowadzą z uczniami prywatnych rozmów w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć w kontekście, który mógłby naruszać godność, prywatność lub dobro ucznia.
6. Nie naruszają nietykalności osobistej uczniów.
7. Nie zachowują się wobec uczniów w sposób niestosowny, poufały, dwuznaczny lub naruszający granice relacji pracownik szkoły — uczeń.
8. Nie zmuszają uczniów do podejmowania jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
9. Nie prowokują i nie inicjują nieodpowiednich kontaktów z uczniami.
10. Informują uczniów, że jeżeli czują się niekomfortowo w związku z konkretną sytuacją, zachowaniem lub wypowiedzią, mogą zgłosić to wskazanej osobie i oczekiwać właściwej reakcji oraz pomocy.
11. Podczas rozmowy indywidualnej z uczniem, na jego prośbę, zapewniają obecność innej osoby dorosłej. W uzasadnionych sytuacjach obecność innej osoby odbywa się z poszanowaniem dobra ucznia, poufności rozmowy oraz charakteru zgłaszanej sprawy.
12. Nadzorują uczniów podczas wyjazdów, wycieczek, zawodów, rozgrywek, meczów wyjazdowych oraz innych wydarzeń organizowanych przez szkołę, każdorazowo dbając o zapewnienie bezpiecznych warunków ich przebiegu.
13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych lub higienicznych wobec ucznia ograniczają kontakt fizyczny wyłącznie do czynności niezbędnych, z zachowaniem poszanowania godności, intymności i bezpieczeństwa ucznia.

❖ **Obszar: Kontakt pracowników szkoły z małoletnimi**

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z uczniami, pracownicy traktują ich podmiotowo, z poszanowaniem ich godności, prywatności i prawa do bezpieczeństwa.
2. Kontakt pracowników z uczniami nie może być niejawnym, ukrywany ani dwuznaczny. Nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z wykorzystywania relacji władzy, zależności lub przewagi.
3. Co do zasady kontakt pracowników z uczniami powinien odbywać się w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub organizacyjnych, mieszczących się w zakresie obowiązków pracownika szkoły.
4. Pracownicy nie zapraszają uczniów do swojego miejsca zamieszkania i nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Pracownicy nie nawiązują kontaktów z uczniami poprzez przyjmowanie lub wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. Nie kontaktują się z uczniami za pomocą prywatnych kanałów komunikacji, takich jak prywatny telefon, prywatny adres e-mail, komunikatory internetowe czy prywatne profile w mediach społecznościowych.
6. Jeżeli zachodzi uzasadniona konieczność kontaktu z uczniem poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji są kanały służbowe, w szczególności dziennik elektroniczny, służbowy adres e-mail lub telefon służbowy. Kontakt taki powinien dotyczyć wyłącznie spraw związanych z funkcjonowaniem ucznia w szkole, a rodzice/opiekunowie prawni powinni być o nim poinformowani lub wyrazić zgodę, jeżeli wymagają tego okoliczności.
7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych z uczniem albo jego rodzicami/opiekunami prawnymi, wynikające z faktu pozostawania osobami bliskimi, wymaga zachowania szczególnej ostrożności, poufności oraz nierozpowszechniania informacji dotyczących innych uczniów, ich rodzin i opiekunów.

2. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI W SZKOLE. ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE MAŁOLETNIOM.

1.1 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczniowie mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku szkolnym. Nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkoły chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania własnej tożsamości, w szczególności ze względu na pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowość, religię, status ekonomiczny, sytuację rodzinną, wiek, płeć, cechy fizyczne, niepełnosprawność oraz inne cechy indywidualne. Uczniowie nie naruszają praw innych osób i nikogo nie dyskryminują.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów, koleżanek oraz innych osób nie może naruszać ich godności ani poczucia własnej wartości. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych osób, ich prawa do własnego zdania, poglądów, wyglądu i zachowania, o ile mieszczą się one w granicach społecznie przyjętych norm i nie naruszają praw innych osób.

5. Kontakty między uczniami powinny cechować się wysoką kulturą osobistą, w szczególności używaniem zwrotów grzecznościowych, uprzejmością, życzliwością, językiem wolnym od wulgaryzmów, kontrolą własnych emocji oraz wyrażaniem opinii w sposób spokojny, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez ograniczanie niezdrowej rywalizacji, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne rozwiązywanie problemów i konfliktów bez użycia siły. Uczniowie akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów oraz koleżanek i, w miarę możliwości, oferują im pomoc. Nie kpią z nich, nie szyczą, nie wyśmiewają ich, nie poniżają ani nie krytykują w sposób naruszający ich godność.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie zachowują się prowokacyjnie, agresywnie ani wrogo. Nie powinni również wywoływać u innych uczniów poczucia zagrożenia, lęku lub odrzucenia.
9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz do ich wyrażania, pod warunkiem że sposób ich wyrażania jest wolny od agresji, przemocy, obrażania innych osób i nie wyrządza nikomu krzywdy.
10. Bez względu na powód agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie mogą być akceptowane ani usprawiedliwiane. Uczniowie nie mają prawa stosować wobec innych uczniów żadnej formy agresji ani przemocy.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności, wulgarności, agresji i przemocy oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeżeli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia lub uczniów jakiegokolwiek formy agresji albo przemocy, powinien zareagować zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami, w szczególności poprzez udzielenie wsparcia osobie pokrzywdzonej lub zgłoszenie sytuacji osobie dorosłej.
13. Uczniowie znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa, wiedzą, jak zachować się w sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów oraz do której osoby dorosłej w szkole mogą zwrócić się o pomoc.
14. Jeżeli uczeń stał się ofiarą agresji, przemocy lub innego zachowania naruszającego jego bezpieczeństwo, może uzyskać w szkole pomoc zgodnie z obowiązującymi procedurami.

2.1 Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów lub innych osób, w tym:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- ✓ bicie, uderzanie, popychanie, kopanie, opluwanie,
- ✓ wymuszanie,
- ✓ napastowanie seksualne,
- ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą,
- ✓ fizyczne zaczepki,
- ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
- ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- ✓ obelgi i wyzwiska,
- ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie,

- ✓ bezpośrednie obrażanie drugiej osoby,
- ✓ rozpowszechnianie plotek, obraźliwych żartów i przedrzeźnianie,
- ✓ kierowanie gróźb;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- ✓ poniżanie,
- ✓ wykluczanie, izolowanie, manipulowanie,
- ✓ umieszczanie obraźliwych napisów na ścianach, np. w toalecie lub na korytarzu,
- ✓ wykonywanie wulgarnych gestów,
- ✓ śledzenie lub szpiegowanie,
- ✓ wysyłanie obraźliwych SMS-ów, MMS-ów, wiadomości e-mail lub wiadomości przez komunikatory,
- ✓ zamieszczanie obraźliwych treści na forach internetowych, czatach lub w mediach społecznościowych,
- ✓ wykonywanie telefonów zawierających groźby, treści poniżające, wulgarne lub zastraszające,
- ✓ niszczenie albo zabieranie rzeczy należących do innej osoby,
- ✓ straszenie,
- ✓ uporczywe obserwowanie w sposób wywołujący dyskomfort lub poczucie zagrożenia,
- ✓ szantażowanie.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, w szczególności rzucanie przedmiotami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, niebezpiecznych przedmiotów lub substancji, środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek, papierosów, e-papierosów, a także używanie ognia na terenie szkoły.
3. Nieuzasadnione opuszczanie sali lekcyjnej bez zgody nauczyciela, wagarowanie oraz wychodzenie bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie lekcji lub przerwy.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć, przerw, wycieczek, uroczystości oraz innych działań organizowanych przez szkołę, a także podejmowanie zachowań zagrażających zdrowiu lub życiu.
5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, w szczególności przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie w sposób zagrażający bezpieczeństwu oraz niestosowanie się do poleceń nauczycieli i opiekunów.
6. Używanie lub posiadanie substancji i wyrobów zabronionych, w szczególności papierosów, e-papierosów, alkoholu lub innych środków zagrażających zdrowiu.
7. Rozprowadzanie, posiadanie lub stosowanie narkotyków, środków odurzających, substancji psychoaktywnych lub innych środków zabronionych.
8. Niestosowne odzywanie się do kolegów, koleżanek, pracowników szkoły lub innych osób, zarówno na terenie szkoły, jak i poza nią.
9. Używanie wulgaryzmów w szkole i poza nią, jeżeli zachowanie to narusza godność innych osób lub dobre imię szkoły.
10. Celowe niszczenie, uszkodzanie lub nieszanowanie własności innych osób oraz mienia szkolnego.
11. Kradzież lub przywłaszczenie własności innych uczniów, pracowników szkoły, osób trzecich albo mienia szkolnego.
12. Wyłudzenie pieniędzy, przedmiotów lub innych korzyści od uczniów.
13. Wykorzystywanie innych uczniów do wykonywania określonych czynności w zamian za korzyści materialne lub osobiste.

14. Rozwiązywanie konfliktów w sposób siłowy oraz udział w bójkach.
15. Szykanowanie uczniów lub innych osób z powodu odmiennych przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego lub społecznego, niepełnosprawności, wyglądu albo innych cech indywidualnych.
16. Brak reakcji na niewłaściwe zachowania innych uczniów, w szczególności bicie, wyzywanie, dokuczanie, poniżanie lub inne formy krzywdzenia.
17. Znęcanie się nad innymi uczniami, współudział w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie lub nękanie.
18. Aroganckie, niegrzeczne lub lekceważące zachowanie wobec kolegów, koleżanek, pracowników szkoły lub innych osób, a także kłamanie i oszukiwanie innych osób w szkole.
19. Fotografowanie, filmowanie lub nagrywanie zdarzeń z udziałem innych uczniów, pracowników szkoły lub innych osób bez ich zgody.
20. Upublicznianie, przesyłanie lub rozpowszechnianie materiałów, zdjęć, filmów albo nagrań bez zgody osób, których dotyczą.
21. Stosowanie wobec innych uczniów lub osób różnych form cyberprzemocy, w szczególności nękania, ośmieszania, obrażania, szantażowania, podszywania się pod inne osoby, publikowania kompromitujących treści lub rozpowszechniania materiałów naruszających godność, prywatność albo wizerunek.

❖ **Obszar: Korzystanie przez małoletnich z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu**

Zasady korzystania z komputerów z dostępem do Internetu

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu zarówno pracownikom, jak i uczniom, w czasie zajęć oraz poza nimi, zgodnie z obowiązującymi zasadami.
2. Sieć szkolna jest monitorowana w sposób umożliwiający identyfikację ewentualnych nadużyć.
3. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu znajdujących się na terenie szkoły zainstalowane jest oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe.
4. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela, w szczególności podczas zajęć komputerowych, informatycznych lub innych zajęć dydaktycznych wymagających korzystania z zasobów sieci.
5. Uczeń może korzystać z Internetu wyłącznie na komputerze zabezpieczonym odpowiednim oprogramowaniem ochronnym lub filtrującym treści.
6. Uczniowie korzystają z komputerów szkolnych wyłącznie pod opieką nauczyciela lub innego upoważnionego pracownika szkoły.
7. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom edukacyjnym, informacyjnym oraz dydaktycznym.
8. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela, obowiązującym regulaminem oraz instrukcją korzystania z komputerów i innych urządzeń elektronicznych.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się również smartfon, smartwatch oraz inne urządzenia o podobnych funkcjach.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się w szczególności tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki oraz inne urządzenia służące do komunikacji, rejestrowania obrazu, dźwięku lub korzystania z Internetu.
4. Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, zniszczenie lub kradzież sprzętu elektronicznego przynoszonego przez uczniów.
6. Uczniowie nie mogą korzystać w celach prywatnych z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości szkolnych oraz zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły.
7. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon, bez wibracji, oraz schować go do torby lub plecaka przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych.
8. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z Internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego w czasie zajęć. Zakaz nie dotyczy sytuacji edukacyjnych wynikających z organizacji i przebiegu zajęć prowadzonych przez nauczyciela.
9. Telefony i inne urządzenia elektroniczne, np. tablety, mogą być wykorzystywane podczas zajęć lekcyjnych wyłącznie w celach dydaktycznych, pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań po uzyskaniu zgody nauczyciela lub na jego polecenie.
10. Jeżeli uczeń oczekuje ważnej informacji, połączenia lub wiadomości, ma obowiązek poinformować o tym nauczyciela przed rozpoczęciem lekcji, poprosić o zgodę na skorzystanie z telefonu oraz ustalić sposób odebrania wiadomości. Dotyczy to również sytuacji, gdy wystąpi pilna potrzeba kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi lub załatwienia innej ważnej sprawy.
11. Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych bez zgody nauczyciela lub osoby, której nagranie dotyczy.
12. Powyższe ograniczenie nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w szkole, w tym uroczystości szkolnych, o ile fotografowanie lub nagrywanie odbywa się zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole oraz nie narusza praw, godności, prywatności i wizerunku innych osób.
13. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia.
14. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe wyłącznie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie, fotografowanie, rozpowszechnianie lub przysyłanie treści naruszających godność, prywatność, dobre imię lub bezpieczeństwo innych osób.

Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez szkołę.

1. Decyzję o możliwości zabrania na wycieczkę telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego każdorazowo podejmuje kierownik wycieczki lub opiekun wycieczki.
2. Jeżeli uczeń ma możliwość zabrania telefonu lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę albo wyjście edukacyjne, może korzystać z tych urządzeń wyłącznie w zakresie, który nie zakłóca organizacji, bezpieczeństwa i przebiegu danego przedsięwzięcia.
3. Podczas wyjść organizowanych przez szkołę, w szczególności do teatru, kina, muzeum, filharmonii, podczas zwiedzania z przewodnikiem, lekcji w terenie, konkursów, zawodów sportowych oraz innych wydarzeń, uczeń jest zobowiązany do wyłączenia lub wyciszenia telefonu bez wibracji oraz schowania go, chyba że opiekun wyjścia postanowi inaczej.

❖ Obszar: Ochrona małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed łatwym dostępem do treści internetowych, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi, bezpieczeństwu, zdrowiu psychicznemu lub fizycznemu.
2. Przez pojęcie „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumie się w szczególności:
 - a) treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne lub niebezpieczne dla zdrowia, w tym pornografię, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia małoletnich, popularyzujące ideologie totalitarne, działalność niezgodną z prawem, samookaleczenia, samobójstwa, używanie narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych,
 - b) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku małoletnich do organizacji nielegalnych, przestępczych lub terrorystycznych,
 - c) różne formy cyberprzemocy, w szczególności nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących albo poniżających informacji, zdjęć lub filmów, a także podszywanie się w sieci pod inną osobę wbrew jej woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci obejmują:
 - a) monitorowanie działania oraz systematyczne aktualizowanie oprogramowania antywirusowego, zapory sieciowej i filtrów antyspamowych,
 - b) stosowanie aplikacji lub rozwiązań filtrujących na komputerach, z których korzystają pracownicy i uczniowie, a także rozwiązań sieciowych ograniczających dostęp do podejrzanych lub niebezpiecznych stron internetowych,
 - c) prowadzenie edukacji medialnej, obejmującej przekazywanie uczniom wiedzy i umiejętności dotyczących bezpiecznego oraz odpowiedzialnego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych,
 - d) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych, w szczególności integracji zespołów klasowych, budowania prawidłowych relacji między uczniami,

- wprowadzania norm grupowych oraz kształtowania umiejętności odróżniania dobra od zła,
- e) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia wynikające z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
 - f) włączanie rodziców/opiekunów prawnych uczniów w działania szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy, w szczególności poprzez informowanie ich o zasadach reagowania na cyberprzemoc, prowadzenie edukacji dotyczącej zagrożeń w sieci, udostępnianie materiałów i publikacji oraz wskazywanie możliwości stosowania ochrony rodzicielskiej,
 - g) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy albo kontaktu ucznia z niebezpiecznymi treściami,
 - h) określenie procedury wskazującej osoby w szkole, do których należy się zwrócić, oraz działań, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze szkolnym albo doświadczenia lub zaobserwowania cyberprzemocy.

❖ Obszar: Ochrona prywatności małoletniego

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności oraz ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Upublicznianie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiejkolwiek formie, w szczególności w formie fotografii, nagrania audio, nagrania wideo lub nagrania audio-wideo, wymaga zgody rodzica/opiekuna prawnego.
3. W przypadku małoletniego, który ukończył 16. rok życia, upublicznienie jego wizerunku wymaga również uwzględnienia jego stanowiska oraz uzyskania jego zgody, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, wydarzenie szkolne lub publiczna impreza, zgoda na utrwalanie lub publikację wizerunku nie jest wymagana, pod warunkiem że sposób publikacji nie narusza godności, prywatności ani dobra małoletniego.
5. Zabrania się publikowania przy wizerunku małoletniego informacji, które mogłyby naruszać jego prywatność, bezpieczeństwo lub umożliwiać nieuprawnioną identyfikację, jeżeli nie jest to uzasadnione celem publikacji i zgodne z obowiązującymi przepisami.
6. Ochrona wizerunku małoletnich utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w regulaminie monitoringu wizyjnego obowiązującym w szkole oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. W szkole opracowano zasady przetwarzania danych osobowych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa ich przetwarzania.

2. Dyrektor szkoły wdrożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania na podstawie obowiązujących przepisów prawa lub za zgodą osób uprawnionych.
4. Pracownicy szkoły zobowiązani są do zachowania poufności informacji dotyczących małoletnich, w szczególności informacji o ich sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, edukacyjnej, opiekuńczej, prawnej oraz psychologiczno-pedagogicznej.
5. Dokumentacja zawierająca dane osobowe małoletnich jest przechowywana w sposób zabezpieczający ją przed dostępem osób nieuprawnionych.

CZĘŚĆ III

ŚCIEŻKI POSTĘPOWANIA MAŁOLETNIEGO W PRZYPADKU DOZNAWANIA PRZEZ NIEGO KRZYWDY

(procedury interwencyjne w szkole)

Rodzaj krzywdy

Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego

Opis sytuacji:

Ktoś przez DŁUŻSZY CZAS stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą, np. stosuje:

Przemoc fizyczną: atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie innej osoby do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w kogoś przedmiotami.

Przemoc słowną: obelgi, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w rodzinę i w przyjaciół ofiary po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć.

Przemoc psychiczną: poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarne gesty, śledzenie/szpiegowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych lub tzw. „pokojach do czatowania” (które z reguły są anonimowe w odróżnieniu od SMS-ów, pochodzących z konkretnych telefonów); telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające); niszczenie rzeczy należących do ofiary; straszenie; gapienie się; szantażowanie.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
2. Nauczyciel (wychowawca), do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Działania szkoły:

Szkola, zgodnie ze swoim statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.

3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy/sprawców przemocy, wychowawca podejmie stosowne, zgodne ze statutem szkoły, działania.

Działania szkoły:

Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie szkoły.

4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

Działania szkoły:

Pedagog szkolny może Ci udzielić pomocy psychologicznej oraz wskazać, jak należy radzić sobie w tego typu sytuacjach. Pomocy tej udzielać Ci może systematycznie, dopóki będzie Ci ona potrzebna.

5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi szkoły, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.

Działania szkoły:

W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej dyrektor szkoły zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

6. W przypadku ciągłego, uporczywego znęcania się nad Tobą oraz nieskutecznej reakcji szkoły na działania sprawcy rodzice mogą zgłosić ten fakt do kuratorium oświaty, które podejmie działanie wyjaśniające.

Rodzaj krzywdy

Celowe zniszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego

Ktoś (osoba Ci znana lub nieznana) okradł Cię, przywłaszczył sobie rzecz, która należała do Ciebie. Ktoś celowo zniszczył rzeczy należące do Ciebie.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy wychowawcy lub innemu nauczycielowi - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
3. Zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć pedagogowi szkolnemu, który zgodnie z Twoimi potrzebami, udzieli Ci wsparcia pedagogiczno-psychologicznego lub inną formę pomocy.

Działania szkoły

- *Wychowawca informuje rodziców, pedagoga oraz dyrektora szkoły o zaistniałym zdarzeniu.*
- *Przekazuje tę informację również Twoim rodzicom.*
- *Wychowawca przeprowadza rozmowę ze świadkami – jeśli tacy są wskazani.*
- *Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, szkołą informuje o tym jego rodziców; wychowawca i pedagog szkolny zgodnie ze statutem szkoły podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawy.*
- *Szkoła zgodnie ze swoim statutem stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące. Zobowiązuje też sprawcę a do oddania Ci skradzionej rzeczy lub w uzgodnieniu z jego rodzicami - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy.*
- *Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, szkoła poinformuje Twoich rodziców o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaze rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.*

Rodzaj krzywdy

Przemoc domowa stosowana wobec małoletniego

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną — np. namawianie lub zmuszanie Cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące twoje cierpienie,
- d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

Pamiętaj!

Jeżeli dzieje Ci się w domu jakakolwiek krzywda, możesz poinformować o tym pracownika szkoły, do którego masz zaufanie. Podejmie on stosowne, zgodne z zakresem swoich kompetencji działania, mające na celu Twoją ochronę.

Jeśli jednak nauczyciel lub inni pracownicy szkoły zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.

Może wystąpić również przypadek, że nauczyciel obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

Działania szkoły:

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek troszczyć się o Twoje dobro i bezpieczeństwo i udzieli Ci pomocy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś — ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.

***Pamiętaj**, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca i pedagog dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.*

Działania szkoły:

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem pedagogowi szkolnemu i pielęgniarce (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia).

Pedagog szkolny, po dokładnym rozpoznaniu sprawy, dokonuje oceny zdarzeń i zawiadamia o nich dyrektora szkoły.

3. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem szkolnym. Udzieli Ci on wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami zaplanują działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.

Działania szkoły:

Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) pedagog wraz z wychowawcą planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.

Szkoła zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.

Uwaga!

- Gdyby zaplanowane przez szkołę działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, pedagog szkolny nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.

- W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pedagog powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny.
- W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, pedagog powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Szkoła ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję.

Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskiej Karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się wg ustalonych zasad prawnych.

Do wszczęcia procedury „Niebieskie karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Rodzaj krzywdy

Nierówne traktowanie – dyskryminacja ucznia małoletniego

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne. Przejawy dyskryminacji w szkole:

Ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Porozmawiaj z nauczycielem, któremu ufasz lub wychowawcą - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić nauczyciela o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Zasięgnij porady szkolnego pedagoga — opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Pedagog szkolny zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci pomocy pedagogiczno-psychologicznej.
4. Twoi rodzice i Ty możecie zwrócić się o pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/ praw człowieka.
5. W przypadku nieotrzymania pomocy ze strony szkoły, Twoi rodzice mogą zgłosić sprawę do właściwego kuratorium oświaty i następnie do Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka.

Działania szkoły

- Szkoła powinna zapewnić uczniom możliwości rozwoju w bezpiecznej atmosferze, wolnej od jakiegokolwiek dyskryminacji, dlatego też jest zobowiązana do działań anty-dyskryminacyjnych.
- Wychowawca i pedagog szkolny podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców.
- Szkoła po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w statucie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców sprawcy.

Rodzaj krzywdy

Stosowanie wobec małoletniego cyberprzemocy

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczyłeś przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
2. Zgłoś ten fakt wychowawcy.

Działania szkoły:

Nauczyciel wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, nauczyciel poprosi o pomoc specjalistę.

3. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich nauczycielowi. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom — wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.
4. Wychowawca wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.

Działania szkoły:

Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy.

Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane określone w statucie szkoły środki dyscyplinujące.

5. Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców lub nawet policję — decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami i dyrektorem szkoły.

Działania szkoły:

Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów (np. nie ma zmian postawy ucznia – sprawcy cyberprzemocy).

6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

Pamiętaj:

- że nie jesteś winien/winna zaistniałej sytuacji i nikt nie ma prawa zachowywać się wobec Ciebie w ten sposób;
- że pomoc, którą otrzymasz ze strony grona pedagogicznego, nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i zastosowania wobec niego środków dyscyplinujących. Nauczyciele będą w sposób szczególny czuwać nad Twoim bezpieczeństwem i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec Ciebie dalsze działania przemocowe. Będą Ci również pomagać w radzeniu sobie z tą trudną dla Ciebie sytuacją.

Rodzaj krzywdy

Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu

Rodzaj krzywdy: **Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu**

Seksting polega na wysyłaniu innym osobom przez internet lub telefon swoich intymnych zdjęć lub filmów. Jest to niebezpieczne zjawisko, ponieważ raz wysłane treści mogą zostać zapisane i użyte w dowolny sposób. Mogą też trafić w ręce niepowołanych osób i stają się narzędziem cyberprzemocy: szantażu czy zastraszania osoby, która się na nich znajduje. Mogą zostać przesłane innym osobom bez zgody osoby, która się na nich znajduje.

Rodzaje sekstingu

1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.
2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.
3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

Ścieżka postępowania małoletniego

Jeśli Ty i/lub Twoi rodzice lub opiekunowie prawni uznają, że jesteś ofiarą sekstingu:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz.
2. Zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia. Dzięki nim możliwa będzie identyfikacja sprawcy. Ponieważ seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.
3. Przekaż zebrane materiały wychowawcy.

Działania szkoły:

- *W szkole zostanie przeprowadzona analiza dowodów o raz postępowanie mające na celu ustalenie sprawcy. Jeżeli niektóre z tego typu materiałów rozesłanych do większej liczby osób zostaną uznane za pornograficzne, dyrektor szkoły ma obowiązek zgłoszenia incydentu na policję.*
 - *Pedagog szkolny biorąc pod uwagę Twoje dobro, poinformuj o zdarzeniu Twoich rodziców.*
 - *Jeżeli celem sprawcy było upokorzenie Ciebie, sprawca/sprawcy zostaną wezwani do dyrekcji szkoły. Przedstawione zostaną sprawcom dowody, okoliczności zdarzenia, konsekwencje, jakimi skutkuje takie zachowanie. Wobec sprawcy zostaną zastosowane środki dyscyplinujące, określone w statucie szkoły.*
4. W sytuacji każdego rodzaju sekstingu zostaniesz otoczony przez szkołę opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat samego zdarzenia czy identyfikacji potencjalnego sprawcy będzie realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla Ciebie — ofiary sekstingu, z szacunkiem dla Twojej indywidualności i przeżytego stresu.
 5. Jeżeli Ty i Twoi rodzice uznacie, że pomoc szkoły jest niewystarczająca, możecie poprosić pedagoga szkolnego o podjęcie decyzji o skierowaniu Ciebie do placówki specjalistycznej na terapię psychologiczną.

Rodzaj krzywdy

Wysyłanie małoletniemu w Internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych

Są to treści, które mogą wywołać u Ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania.

Ścieżka postępowania małoletniego

Jeżeli ktoś wysłał Ci w Internecie treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminacyjne, promujące wrogość, nienawiść, treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, fake newsy - fałszywe wiadomości:

1. Zgłoś ten fakt rodzicom oraz wychowawcy lub pedagogowi szkolnemu (albo innemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz).
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności zabezpiecz dowody. Skorzystaj z pomocy rodziców i pracowników szkoły. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich wychowawcę.

Zabezpieczenie dowodów jest przede wszystkim zadaniem Twoich rodziców lub opiekunów prawnych, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel szkoły posiadający odpowiednie kompetencje techniczne. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

Działania szkoły:

- Szkoła powiadomi Twoich rodziców o zaistniałym zdarzeniu.
- We współpracy z nimi, po dokonaniu analizy dowodów szkoła ustali okoliczności uzyskania przez Ciebie dostępu do szkodliwych treści.
- Jeżeli treści można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły, szkoła podejmie zgodne z jej statutem działania mające na celu ustalenie sprawy.

Pamiętaj, że sprawcą jest osoba, która udostępniła szkodliwe treści lub twórca tych treści.

- Po ustaleniu sprawcy zostanie przeprowadzona rozmowa z nim oraz jego rodzicami. W trakcie rozmowy sprawcy zostanie uświadomiona szkodliwość prowadzonych przez niego działań.
- Szkoła zastosuje wobec sprawcy ustalone w statucie środki dyscyplinujące.
- Jeżeli treści nie można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły, szkoła zgłosi incydent na policję oraz do serwisu Dyżurnet.
- Jeżeli upowszechniane treści naruszały obowiązujące prawo, szkoła złoży zawiadomienie na policję.

3. Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać u Ciebie duży stres i frustrację. Skontaktuj się z pedagogiem lub psychologiem szkolnym i opowiedz mu, co czujesz — skorzystaj z ich pomocy.

Działania szkoły:

- Uzgodni z twoimi rodzicami podejmowane działania i formy wsparcia Ciebie.
- Zapewni Ci pomoc pedagoga szkolnego.
- Jeżeli pomoc udzielona przez szkołę okaże się niewystarczająca, w porozumieniu z Twoimi rodzicami może Cię skierować na specjalistyczną terapię.

Ścieżka postępowania małoletniego

1. Gdy sprawcą jest uczeń — kolega ofiary ze szkoły czy klasy, skontaktuj się z wychowawcą. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia Twoich praw.
2. Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców.
3. W miarę Twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia Twoich praw. Zgromadź sam lub z pomocą pracownika szkoły, posiadającego umiejętności z zakresu technologii cyfrowej (może Ci go wskazać wychowawca) materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania — w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub mms/sms).
4. Przekaż dowody rodzicom i wychowawcy.
5. Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice.

Działania szkoły:

- *Szkoła podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy naruszenia Twoich praw do ochrony wizerunku i danych osobowych.*
- *Jeśli sprawcą okaże się uczeń szkoły, którego działaniu nie przyświecał świadomy zamiar wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej (był to np. niestosowny żart, niewłaściwe zachowanie wobec Ciebie), szkoła podejmie zgodne z jej statutem działania wychowawcze i dyscyplinujące sprawcę.*

Uwaga!

Zebrane dowody muszą jasno wskazywać na konkretnego sprawcę oraz na to, że sprawca świadomie zmierzał do wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej.

Jeżeli naruszenie twojej prywatności lub wyludzenie czy kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem Tobie szkody majątkowej lub osobistej – to szkoła i rodzice powinni przekazać dowody policji. Decyzję o powiadomieniu policji podejmuje dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami. W takiej sytuacji identyfikacji sprawcy dokonuje policja.

6. Jeżeli naruszenie Twoich praw skutkuje dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do pedagoga szkolnego o wsparcie, którego potrzebujesz. Zaplanują oni wraz z Tobą i Twoimi rodzicami rodzaj pomocy dla Ciebie i wdrożą działania chroniące Cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.

Działania szkoły:

- Szkoła zapewni Ci opiekę pedagogiczno-psychologiczną. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych na Twoją rzecz i w razie potrzeby, którą zgłosisz wraz ze swoimi rodzicami, może skierować Cię za zgodą rodziców do placówki specjalistycznej.
- Powiadomi Ciebie i Twoich rodziców o swoich działaniach w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).
- Zadba o to, aby informacje narażające Cię na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

Rodzaj krzywdy

Nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

Ścieżka postępowania małoletniego

Jeśli Twoi rodzice lub opiekunowie prawni zgłoszą w szkole taki problem związany z Tobą lub zrobisz to Ty sam:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi szkoły, któremu ufasz.
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody — możesz skorzystać z pomocy pracownika szkoły, którego wskaże Ci wychowawca.
3. Przekaż dowody wychowawcy i rodzicom. Od chwili przekazania przez Ciebie i rodziców dowodów szkole, to ona we współpracy z rodzicami zgłasza sprawę policji w celu ustalenia sprawcy. I to policja prowadzi dalsze dochodzenie w Twojej sprawie. *W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15, szkoła ma obowiązek powiadomienia policji lub sądu rodzinnego.*

Uwaga!

Nie podejmuj samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy – to zadanie policji. Nie próbuj bezpośrednio kontaktować się ze sprawcą.

Działania szkoły i rodziców:

- Wychowawca we współpracy z Twoimi rodzicami powiadomi o zdarzeniu dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
 - Szkoła i rodzice bezzwłocznie zawiadomią policję o wystąpieniu zdarzenia. Przekażą policji dowody oraz wszelkie uzyskane informacje o sprawcy.
4. Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga szkolnego.

Działania szkoły:

- *Szkoła wszelkie działania pomocowe wobec Ciebie, stosownie do twoich potrzeb uzgodni z Twoimi rodzicami.*
- *Szkoła obejmie Cię opieką psychologiczną i pedagogiczną. Jeśli będziesz potrzebować dalszej pomocy, W uzgodnieniu z rodzicami, szkoła może Cię skierować na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.*

Część IV. Materiał pomocniczy

Prawa dziecka + wykaz telefonów i adresów mailowych do instytucji pomocowych

Prawa dziecka – co musicie o nich wiedzieć?

W Polsce najważniejszymi aktami prawnymi, gwarantującymi prawa dziecka, są: Konstytucja RP, Konwencja o prawach dziecka i Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka.

Źródłem praw dziecka jest godność człowieka, zwana również człowieczeństwem. W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zapisana jest ona w art. 30:

„Przyrodzona i niezbywalna godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela. Jest ona nienaruszalna, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych”.

Z godności wywodzą się dwie zasady: wolność i równość, które są podstawą wszystkich praw człowieka. Wolność oznacza to, że człowiek nie jest własnością kogokolwiek, posiada wolną wolę, może samodzielnie podejmować decyzje i świadomie ponosić za nie odpowiedzialność (dziecko uczy się tego w trakcie dojrzewania). Równość oznacza, że każde dziecko ma takie same prawa i ma być tak samo traktowane przez wszystkich bez jakiegokolwiek dyskryminacji.

Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka — każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych (Art. 72. Konstytucji RP).

Każdemu dziecku przysługują prawa dziecka tak, jak każdemu dorosłemu prawa człowieka. Praw tych nikt nie może dziecka pozbawić. Prawa dziecka są więc naturalną konsekwencją praw człowieka.

Doprecyzowanie praw dziecka wynika z potrzeby dania dzieciom dodatkowej ochrony przed dorosłymi — dziecko ze swej natury jest słabsze od nich. Taką ochronę dają dzieciom ich prawa zapisane w Konwencji o Prawach Dziecka, którą przyjęło Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. Polska podpisała Konwencję o Prawach Dziecka 7 czerwca 1991 roku i od tego momentu jej przepisy, zobowiązujące państwo do przestrzegania praw dziecka, obowiązują także w naszym kraju.

Prawa dziecka istnieją po to, aby Was chronić, aby zapewnić Wam zdrowie i bezpieczeństwo. Jeśli wszyscy szanowaliby prawa dziecka, każde dziecko byłoby odpowiednio traktowane. Niestety, nie zawsze tak jest. W każdym kraju są dzieci, których prawa są łamane. Dzieci bywają krzywdzone, wykorzystywane czy zastraszane.

Konwencja Praw Dziecka zakłada, że należy się Wam szczególna opieka i ochrona, bo nie zawsze jesteście w stanie należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Gdy znacie swoje prawa, możecie łatwiej obronić się przed przemocą, krzywdzeniem, dyskryminacją, której doświadczacie ze strony rówieśników i dorosłych. Bo wiecie, że macie prawo do ochrony swojego zdrowia i bezpieczeństwa oraz że są instytucje, które powinny Wam pomóc.

Dlatego dzieci na całym świecie, podobnie jak dorośli, mają zapewnione swoje prawa, czyli obowiązujące reguły postępowania, które mają Was chronić przed wszelką krzywdą.

Zamierzeniem twórców Konwencji Praw Dziecka było kierowanie się zawsze Waszym dobrem oraz traktowanie wszystkich dzieci jako równych wobec prawa, niezależnie od pochodzenia, koloru skóry czy wyznania.

Warto, abyście zapamiętali, że:

- Prawa dziecka dotyczą każdego dziecka, czyli osoby poniżej 18 roku życia.
- Nie musicie nic zrobić, aby otrzymać prawa.
- Prawa dziecka macie zawsze i nikt nie może wam ich odebrać.
- Wszystkie prawa dziecka są równie ważne. Nie ma praw mniej lub bardziej ważnych od innych.
- Prawa dziecka dotyczą różnych dziedzin waszego życia, np. macie prawo do:
- znajomości swoich praw oraz powoływania się na nie w różnych sytuacjach, a także do ich poszanowania przez innych,
 - ✓ do swobody myśli, sumienia i wyznania,
 - ✓ do prywatności i tajemnicy korespondencji
 - ✓ do nauki i informacji
 - ✓ do wypoczynku i czasu wolnego
 - ✓ do opieki zdrowotnej
 - ✓ do wychowania przez rodziców
 - ✓ prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem
 - ✓ prawo do własnej tożsamości, które oznacza, że macie prawo do imienia, nazwiska i obywatelstwa i znajomości swego pochodzenia
 - ✓ prawo do wyrażania własnych poglądów.
- Za ochronę Waszych praw odpowiada państwo.

Ze swoimi prawami macie do czynienia każdego dnia w różnych sytuacjach. Jeśli np. gracie w piłkę po lekcjach, to realizujecie wasze prawo do zabawy; jeśli idziecie do kina z koleżankami — realizujecie prawo do spotykania się z innymi i wykorzystywania czasu wolnego; gdy kładziecie się spać — korzystacie z prawa do odpoczynku; gdy np. złamiecie nogę — korzystacie z prawa do opieki zdrowotnej.

Prawa kojarzyć się mogą ze swobodą decydowania o wszystkim, co Was dotyczy. Jednak prawa mają też swoje ograniczenia, które wynikają z faktu, że:

- inni też mają takie same prawa i egzekwując swoje prawa, nie możecie naruszać praw innych osób,
- poza przyznanymi Wam prawami macie nałożone przez rodziców i szkołę (czyli państwo) pewne obowiązki, które powinniście wypełniać.

Jak widzicie, Wasze prawa wiążą się więc równocześnie z pewnymi ograniczeniami i obowiązkami, które zostały na Was nałożone. Wynika z nich na przykład, że:

- nie możecie spać w domu cały dzień i nie pójść do szkoły, bo Wam się nie chce;
- nie możecie chodzić tylko na te lekcje, które lubicie;
- nie macie prawa do robienia zdjęć lub filmików koleżance lub koledze bez ich zgody;
- nie macie prawa do złośliwego komentowania ubioru lub zachowania kolegi czy koleżanki.

Podstawę korzystania z danych Wam praw stanowi zatem umiejętność świadomego z nich korzystania.

Najważniejsze prawa dziecka

OCHRONA PRZED PRZEMOCĄ I WYKORZYSTYWANIEM

✚ Prawo do ochrony przed wykorzystywaniem, przemocą i poniżaniem

- Macie prawo do życia bez wyzyskiwania i wykorzystywania, nikt nie może was siłą zmuszać do zrobienia niczego, a zwłaszcza czegoś złego. Nikt też nie może zmuszać Was do pracy ponad siły ani wykorzystywać zarobkowo w inny sposób.
- Macie prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem. Nikt nie ma prawa Was bić, prześladować i wykorzystywać w celach seksualnych. Macie prawo do ochrony przed wszystkimi formami wykorzystywania seksualnego. Nikt nie ma prawa dotykać Was w sposób, którego sobie nie życzyście i nakłaniać lub zmuszać Was do kontaktów seksualnych.
- Nikt nie ma prawa angażować Was w produkcję narkotyków i handel nimi ani zmuszać czy namawiać do ich zażywania. Policja, nauczyciele i inne służby mają za zadanie chronić Was przed dostępem do nich.

Przykłady:

- ✓ *Nie możecie więc zmuszać koleżanki w jakikolwiek sposób, aby dała wam odpisać zadanie domowe.*
- ✓ *Nie możecie zmuszać kolegi do wagarów, zapalenia papierosa, wypicia alkoholu lub zażycia narkotyku.*
- ✓ *Nie możecie nikogo uderzyć ani wyśmiewać się z jego wyglądu czy zachowania.*

A czy rodzice mają prawo nałożyć na Was obowiązki domowe, np. zrobienie zakupów, wynoszenie śmieci, sprzątnięcie swojego pokoju?

Tak, ponieważ rodzice wychowują was wg pewnych zasad. Uczą porządku, przydzielają różne zadania do wykonania. Uczą was w ten sposób odpowiedzialności. To przejaw troski o Wasze przyszłe życie.

- Macie prawo do życia bez przemocy i poniżania. Nikt nie może Was bić ani znęcać się nad Wami w inny sposób. Macie też prawo do szukania wszelkiej pomocy, zawsze, gdy jesteście krzywdzeni.

Komentarz:

Nikt (kolega, koleżanka lub dorosły) nie ma prawa Was uderzyć, wyzywać lub poniżyć w jakikolwiek inny sposób. Nikt nie ma też prawa wyśmiewać się z czyjegoś wyglądu czy zachowania.

Prawo do ochrony przed przemocą oznacza, że bicie i poniżanie, znęcanie się, okrutne i poniżające traktowanie są niedopuszczalne i karalne.

EDUKACJA I ODPOCZYNEK

❖ Prawo do nauki i informacji

Macie prawo do nauki i dostępu do informacji, ale także prawo do czasu wolnego — wypoczynku zabawy czy korzystania z zajęć rekreacyjnych.

Wasze prawo do nauki polega na tym, że jesteście uprawnieni do korzystania z bezpłatnej edukacji, bo państwo gwarantuje każdemu z Was bezpłatny dostęp do szkoły. Możecie również wybrać szkołę prywatną lub społeczną, która jest płatna. Jednocześnie jednak macie obowiązek chodzenia do szkoły. Prawo do nauki daje Wam możliwość dokonania określonego wyboru.

Komentarz:

Mowa jest o tym w Konwencji o Prawach Dziecka (art.17) – „Masz prawo do uzyskiwania informacji z różnorodnych źródeł. Gazety, książki, radio, telewizja, internet i wszelkie inne media skierowane do dzieci powinny dostarczać Ci takie informacje, które są zrozumiałe i nie wyrządzają Ci krzywdy.”

Edukacja powinna rozwijać Wasze zdolności i umiejętności. Powinna także uczyć tolerancji i szacunku dla praw człowieka, rodziców oraz kultury i kraju, z którego pochodzicie. Poprzez odpowiednią edukację powinniście uczyć się także jak chronić środowisko naturalne.

Macie prawo uczyć się i zdobywać informacje, czytając gazety, książki, oglądając telewizję i korzystając z Internetu. Jednak nauczyciele i rodzice powinni dbać o Wasze bezpieczeństwo. Surfowanie po necie bywa naprawdę niebezpieczne.

❖ Prawo do odpoczynku i wolnego czasu

Chodzi o to, abyście na przykład w szkole mieli przerwy, ferie i wakacje i żeby zajęcia nie trwały cały dzień.

Przykłady:

- *Czy koleżanka która zaprosiła na swoje urodziny tylko część Waszej klasy, naruszyła takim zachowaniem czyjeś prawo?*

Komentarz:

Nie, bo ma ona prawo organizować sobie czas wolny i spotykać się z kim chce.

- *Czy nauczyciel, który przedłużył lekcję na czas całej przerwy, naruszył Wasze prawo do odpoczynku?*

Komentarz:

Tak, przerwa ma Wam zapewnić odpoczynek przed kolejną lekcją.

PRAWO DO WYCHOWANIA W RODZINIE

Macie prawo do wychowania w rodzinie, a rodzice zawsze powinni kierować się Waszym dobrem. Nawet, gdy rodzice nie są razem i mieszkają osobno, macie prawo do kontaktu z każdym z nich, chyba że to byłoby dla Was szkodliwe. Macie też prawo mieszkać ze swoimi rodzicami, chyba że nie byłoby to dla Was dobre, np. jesteście krzywdzeni.

PRYWATNOŚĆ

❖ Prawo do prywatności

Nikt nie może w sposób arbitralny i bezprawny ingerować w sferę życia prywatnego, rodzinnego lub domowego dziecka czy w jego korespondencję. Nikt nie ma prawa poniżać i ośmieszać dziecka ani wtrącać się do jego osobistych spraw, czytać listów, maili, smsów czy pamiętników — chyba że w uzasadnionych sytuacjach sąd zadecyduje inaczej.

Macie prawo do tajemnicy korespondencji, prywatności i swobody wypowiedzi. Prawo do prywatności oznacza, że możecie dysponować własnymi rzeczami, nikomu nie wolno bez powodów wkraczać w Wasze sprawy osobiste i rodzinne.

Prawa dzieci podlegają pewnym ograniczeniom, ale tylko w sytuacji, gdy chodzi o Wasze dobro i bezpieczeństwo.

Przykład:

Podczas zabawy, zabieracie telefon swojemu koledze i czytacie jego smsy. Czy uważacie to za zabawny żart czy naruszenie jego prawa?

Komentarz:

Oczywiście naruszyliście tu prawo Waszego kolegi do prywatności, bo nikt nie ma prawa do ingerencji w waszą prywatność, chyba że robi to ze względu na wasze dobro. Artykuł 16 Konwencji o Prawach Dziecka wskazuje: Nikt nie ma prawa do ingerencji w Twoją prywatność, chyba że robi to ze względu na dobro Twoje lub Twoich bliskich.

WYRAŻANIE WŁASNYCH POGLĄDÓW, SWOBODA MYŚLI, SUMIENIA I WYZNANIA

❖ Prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach dotyczących dziecka

Prawo do wyrażania własnych poglądów oznacza, że w ważnych dotyczących Was sprawach możecie wygłaszać swoje zdanie, opinie, własną wolę.

Komentarz:

Prawo to oznacza też, że nie możecie się z nikogo wyśmiewać, szydzić z jego wyglądu, zachowania, itp. Jeśli to zrobicie, naruszyacie prawo kolegi/koleżanki do ochrony przed poniżaniem i dyskryminacją.

Artykuł 12 Konwencji o Prawach Dziecka stanowi, że macie prawo wypowiadać swoje zdanie w sprawach, które Was dotyczą, a dorośli powinni was wysłuchać i wziąć je pod uwagę. Nawet w postępowaniu przed sądem.

❖ Prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania

Swoboda wyrażania wyznawanej religii lub przekonań może podlegać tylko takim ograniczeniom, które są przewidziane prawem i są konieczne do ochrony bezpieczeństwa narodowego i porządku publicznego, zdrowia lub moralności społecznej bądź podstawowych praw i wolności innych osób.

W realizacji tego prawa ochrona praw dziecka oraz praw rodziców wzajemnie się przenikają. Oznacza to, że macie przyznane prawo do wolności sumienia i wyznania, jednak możecie z niego korzystać pod władzą rodzicielską. Oznacza to, że rodzice mogą Was wychowywać zgodnie ze swoimi przekonaniami w sprawach religii.

Przykład:

Uczniowie niepełnoletni nie mogą sami decydować o udziale w lekcjach religii. Prawo do decydowania o wychowaniu religijnym dzieci Konstytucja i Kodeks rodzinny i opiekuńczy daje rodzicom.

Religia i etyka nie są dla ucznia przedmiotami obowiązkowymi, udział w nich jest dobrowolny. Uczeń może uczestniczyć w zajęciach z religii, z etyki, z obu przedmiotów, może też nie wybrać żadnego z nich.

OPIEKA, POMOC PAŃSTWA I OCHRONA DZIECKA PRZEZ PAŃSTWO

❖ Prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa

Gdy znajdujecie się w sytuacji, gdy zostaliście pozbawieni czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie możecie pozostawać w tym środowisku, państwo musi zapewnić Wam opiekę, m.in.: umieszczenie w rodzinie zastępczej, adopcję lub — gdy jest to niezbędne — umieszczenie w odpowiedniej instytucji powołanej do opieki nad dziećmi.

❖ Prawo do zachowania godności, szczególnie dziecka psychicznie lub fizycznie niepełnosprawnego

Dziecko niepełnosprawne powinno mieć zapewnioną pełnię normalnego życia w warunkach gwarantujących mu godność, umożliwiających osiągnięcie niezależności oraz ułatwiających aktywne uczestnictwo dziecka w życiu społeczeństwa.

Przysługuje Wam zatem prawo do pełnego dostępu do dóbr i usług oraz wszechstronnej rehabilitacji, prawo do nauki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych gwarancji i zabezpieczeń społecznych.

❖ Prawo do ochrony zdrowia i opieki medycznej

Oznacza to, że macie prawo do jak najwyższego poziomu zdrowia i udogodnień przy leczeniu chorób oraz profilaktyki i rehabilitacji zdrowotnej oraz nie możecie zostać pozbawieni dostępu do tego rodzaju opieki zdrowotnej.

❖ Prawo do otrzymywania pomocy i wsparcia od państwa, jeśli Ty i Twoja rodzina jesteście w trudnej sytuacji życiowej i materialnej.

Państwo powinno wspierać rodziny, których nie stać na zapewnienie dzieciom odpowiedniego poziomu życia.

❖ Prawo do ochrony przed konfliktem zbrojnym

Jeśli nie ukończyliście 15 lat, nie możecie być rekrutowani do wojska i brać bezpośredniego udziału w konflikcie zbrojnym.

❖ Prawo do ochrony w procesie karnym

Jeżeli złamaliście prawo, nie powinniście przebywać w więzieniu z dorosłymi. Macie prawo utrzymywać kontakt ze swoją rodziną oraz prawo do pomocy prawnej lub innej np. psychologa. Macie prawo zgłaszać sytuacje, w których jesteście źle traktowani. Jeśli złamiecie prawo, powinniście uzyskać pomoc prawną i być właściwie traktowani przez system sprawiedliwości

ZNAJOMOŚĆ SWOICH PRAW I PRAWO POWOŁYWANIA SIĘ NA NIE

Wszystkie dzieci mają takie same prawa.

Nie ma gorszych ani lepszych dzieci — każde dziecko takie same prawa jak wszyscy. Wszystkie dzieci są równe wobec prawa i nikogo nie można dyskryminować bez względu na to kim jest, gdzie mieszka, czym zajmują się jego rodzice, jakim mówi językiem, jaką wyznaje religię, jakiej jest płci, czy jest w pełni sprawny, czy też nie, czy jest bogaty, czy biedny.

Komentarz:

Macie prawo do tego, aby każdy Wasze prawa szanował, ale również Wy musicie szanować prawa innych. Macie prawo do bycia takimi, jakimi jesteście, nawet gdy różnicie się od innych. Wasze prawa w żaden sposób nie powinny jednak ograniczać praw innych osób. Macie prawo znać swoje prawa! Państwo powinno zadbać, aby prawa dziecka zawarte w Konwencji Praw Dziecka były znane zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych. O prawach dziecka uczycie się np. w szkole. Artykuły 43-54 Konwencji dotyczą tego, jak dorośli i państwo powinni współpracować, aby Wasze prawa były przestrzegane i chronione.

Gdzie można się poskarżyć, gdy Wasze prawa są łamane?

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego czy Dyrektora szkoły, zgodnie ze ścieżką postępowania opisaną w „Standardach ochrony małoletnich”.

Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom.

Oto jedne z nich:

- ✓ **116111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;**
- ✓ **800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.**

Załączniki:

1. Oświadczenie o znajomości i przestrzeganiu zasad zawartych w standardach ochrony małoletnich w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim,
2. Oświadczenie przedstawiciela Rady Rodziców o zapoznaniu się z obowiązującymi standardami ochrony małoletnich w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim,
3. Karta interwencji obowiązująca w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim,
4. Rejestr zdarzeń krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich,
5. Procedura Niebieskiej karty i Niebieska Karta „A” (osobny załącznik)
6. Monitoring standardów – ankieta dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim,
7. Monitoring standardów – ankieta dla pracowników Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Załącznik Nr 1 do Standardów Ochrony
Małoletnich w Zespole Szkół
Ogólnokształcących w Ostrowcu
Świętokrzyskim

.....
Miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH W ZESPOLE SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**

Ja, ...

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi
w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz deklaruję, że będę
ich przestrzegać.

.....
Podpis

Załącznik Nr 2 do Standardów Ochrony
Małoletnich w Zespole Szkół
Ogólnokształcących w Ostrowcu
Świętokrzyskim

.....
Miejscowość, data

**OŚWIADCZENIE PRZEDSTAWICIELA RADY RODZICÓW O ZAPOZNANIU SIĘ
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH W
ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W OSTROWCU
ŚWIĘTOKRZYSKIM**

Ja, ...

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze, „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi
w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim.

.....
Podpis

**KARTA INTERWENCYJI OBOWIĄZUJĄCA W ZESPOLE SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**

Imię i nazwisko ucznia		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
Opis działań podjętych przez personel/psychologa/pedagoga	Data	Działanie
Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji	Zawiadomienie policji Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Wniosek o wgląd w sytuację rodziny Inny rodzaj interwencji – Jaki?	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji; działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców	Data	Działanie

Załącznik Nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich w
Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu
Świętokrzyskim

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich (wzór)

Lp.	Imię i nazwisko małoletniego, klasa	Data i miejsce interwencji osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

PROCEDURA NIEBIESKIEJ KARTY

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 06.09.2023 r. (Dz. U. z 2023 r. z poz. 1870) od dnia 28.09.2023 r. obowiązują nowe procedury dot. Niebieskiej Karty.

Procedura Niebieskiej Karty nakłada na szkołę określone zadania przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowaniu wobec ucznia przemocy domowej jeżeli np.:

1. Ma ślady przemocy fizycznej: ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, często zdarzające się opuchlizny, złamania lub zwichnięcia.
2. Ma ślady przemocy psychicznej: bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym, lęk, depresja, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresja, apatia, uzależnianie się od innych, zastraszanie itp.
3. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój lub wzrost nieodpowiedni do wieku, odmawia z korzystania z pomocy pielęgniarki szkolnej, nie leczy chorób przewlekłych.
4. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskiej Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA UCZNIÓW ZESPOŁU SZKÓŁ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**

Lp.	Odpowiedzi na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc ?		
3.	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4.	Czy byłeś/eś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli w jaki sposób zareagowałeś/eś)		
5.	Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW ZESPOŁU
SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**

Lp.	Odpowiedzi na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika ?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je poniżej tabeli)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDY

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji Dyrekcja tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia.
2. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca klasy, psycholog szkolny, pedagog szkolny.
3. Grupa może zostać poszerzona do większej ilości specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa spotyka się celem ustalenia jaka pomoc będzie uczniowi niezbędna i w dalszej perspektywie czasu.
5. Grupa wsparcia tworzy indywidualny plan działania który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia.
6. IPD zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami (opiekunami, nauczycielami) oraz przypuszczalny czas objęcia wsparciem.
7. Wnioski ze spotkań ze specjalistami stanowią dane wrażliwe pokrzywdzonych uczniów i są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia (np. o planowanym samobójstwie).

**ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM
DO SIECI INTERNET.
PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI
W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE**

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju:
 - a) Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość z korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć lekcyjnych oraz zajęć pozaszkolnych organizowanych na terenie szkoły.
 - b) Sieć szkolna jest monitorowana,
 - c) Sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich,
 - d) Za zabezpieczenia odpowiada Administrator Sieci poprzez:
 - o Zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi treściami,
 - o Instalacji oraz aktualizacji oprogramowania
 - e) W przypadku dostępu realizowanego przez pracownika szkoły ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
 - f) W ramach zajęć z wychowawcą oraz nauczycielem informatyki przeprowadza się lekcję bezpiecznego korzystania z Internetu przynajmniej raz w roku szkolnym.

**ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH
ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA
PRZYGOTOWANIE PERSONELU SZKOŁY DO STOSOWANIA STANDARDÓW
OCHRONY MAŁOLETNICH**

1. Procedura aktualizowania Standardów odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata, natomiast monitoring corocznie.
2. Dyrektor Szkoły wyznacza osobę będącą odpowiedzialną (Koordynatora) za przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich,
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz nadzoruje zmiany w Standardach.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację standardów zobowiązana jest do przeprowadzenia wśród pracowników szkoły i uczniów (przynajmniej raz w roku) ankiety – załącznik Nr 6.
5. Po przeprowadzonej ankiecie osoba odpowiedzialna sporządza raport, który przedstawia Dyrektorowi Szkoły.
6. W ankiecie pracownicy szkoły mogą proponować zmianę Standardów o nowe treści lub aktualizacje obecnych.
7. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom szkoły i uczniom nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich.

**ZASADY UDOSTĘPNIANIA UCZNIOM I ICH RODZICOM STANDARDÓW
DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA**

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem szkolnym ogólnodostępnym dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej szkoły, dostępny w Sekretariacie szkoły, bibliotece szkolnej, gabinecie psychologiczno-pedagogicznym, gabinecie pielęgniarki szkolnej i pokoju nauczycielskim.
3. Zapoznanie z dokumentem następuje na pierwszym zebraniu z opiekunami, lekcji wychowawczej i radzie pedagogicznej na początku roku szkolnego.
4. Nauczyciele i Wychowawcy obawiają dokument na lekcji wychowawczej taka by uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i deficytów poznawczych. Fakt ten potwierdzają zapisem w dzienniku.

ZAPISY KOŃCOWE

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Dokumentacja funkcjonująca w Liceum Ogólnokształcącym Nr I im. Stanisława Staszica w Ostrowcu Świętokrzyskim tworzy politykę ochrony dzieci w oparciu o:
 - Statut Szkoły,
 - Program wychowawczo-profilaktyczny,
 - Standardy Ochrony Małoletnich.